

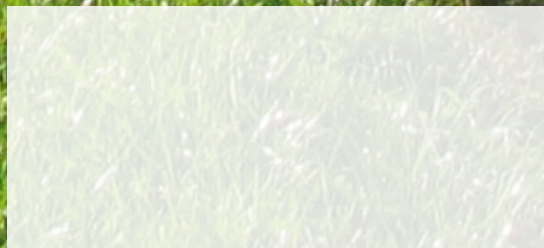
zelena dežela

Glasiló Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 135 / maj 2016

**ZA PRIHODNOST
KMETIJSTVA GRE, ZATO
PRIDITE NA VOLITVE!**

Je v boju za oblast dovoljeno vse?

Slovenske kmetice in kmetje vemo, kaj je trdo delo, kaj je poštenje in kaj nam pomeni naše podeželje, kjer se trudimo ohraniti, kar smo dobili od naših prednikov in še boljše predati našim zanamcem. Tudi predvolilni čas v organe KGZS bi moral minevati v tem duhu. Sicer pravijo, da se v predvolilnem času marsikaj pove in zapiše, da bi s tem pridobil volivca na svojo stran. To je sprejemljivo, če pri tem navajaš resnico in se greš pri tem pošteno igro. A žal se nekateri tega ne znajo ali nočejo držati. Tako smo v volilnih materialih Kmečke liste zasledili (to lahko mirno zatrdim!) neresnične trditve in neupravičeno kritiko dela vodstva KGZS v zadnjem mandatu. Na srečo je to le osamljeno mnenje predsednika Kmečke liste, saj drugi kandidati iz te liste teh očitkov doslej niso omenjali. Prav nasprotno, stališče svetnikov, članov Upravnega odbora in Nadzornega odbora KGZS, ki so bili izvoljeni iz Kmečke liste, je bilo o delu zbornice zelo pohvalno.

Zatrjujem vam, da smo dobro delali in predsednik Kmečke liste je zadnji, ki bi lahko kritiziral delo vodstva KGZS. Kot član Upravnega odbora KGZS in kot predsednik Zadrufne zveze je bil tiho v ozadju, ko smo se borili proti uvedbi davka na nepremičnine. Tudi ob zbiranju podpisov za odpravo obveznega knjigovodstva na kmetijah in zmanjšanju obdavčitev subvencij se ni postavil v prve vrste, prav tako, ko smo organizirali shode kmetov za pravično in pošteno plačilo kmetom. In sedaj, ko se borimo z zakonom o katastrskem dohodku, ga ni zraven. V ogenj namreč vedno pošlje druge ljudi, potem pa na koncu ocenjuje delo drugih in povečuje svojo vlogo. Nekateri pa stojimo za tem, kar naredimo, in ne, kaj govorimo.

Njegove besede so vedno skrivajo za nekom – tokrat za Kmečko listo. Ob tem, ko se na zbornici trudimo za znižanje davkov, se on v tem času posveča bolj ali manj samo volitvam, pri tem pa seveda ne varčuje, ne s časom, ne z denarjem, ne z drugimi sredstvi. Za primer si oglejmo očitek, da je zbornica neaktivna

na mednarodnem področju. Če pustimo ob strani, kakšna je v resnici lahko vloga zbornice in pomen v mednarodnih organih in kakšni so stroški, je verjetno glavni razlog za te očitke ta, da nismo, čeprav je to zahteval, predlagali kot predstavnika zbornice v Evropski ekonomsko socialni odbor njegovega nečaka. Kot povračilni ukrep je bilo zbornici enostransko onemogočeno informiranje svojih članov v Kmečkem glasu (ki je nedolgo tega v lasti zadrufnega sistema), čeprav smo bili za to, kot vsa leta doslej, pripravljeni plačati. So takšna dejanja konstruktivna drža člana Upravnega odbora in sveta KGZS ali gre za pohlep po obvladovanju vsega?

Zadrufe in kmetje se borijo za preživetje, a žal Zadrufna zveza kot kmetijski poslovni sistem nima pravih idej, čeprav je prva poklicana da bi prispevala k dvigu cen kmetijskih proizvodov z uvajanjem novih poslovnih modelov. Prav nasprotno, na veliko se razmetava denar za gore plakatov, zloženk, časopis, reklame, ki ležijo vsepovsod. Seveda to na koncu plačajo zadrufniki. Prav njim bi moralo vodstvo pogledati v oči in jim povedati resnico o Zadrufni zvezi, Kapitalski zadrugi, Semenarni in DBS.

Pred nami so torej volitve. Prav zaradi uspehov in truda, ki smo ga člani upravnega odbora in sveta KGZS vložili v dobrobit kmetijstva v tem mandatu, ne morem biti tiho ob poskusih nekaterih, da bi se ponovno dokopali do oblasti še na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Če jim to uspe, bodo obvladovali najpomembnejše kmetijske organizacije in bodo počeli, kar se jim bo zljubilo, račun in stroške za to pa bomo plačali kmetje.

Zato pridite na volitve v nedeljo, 29. maja, in tega ne dovolite.

» CVETKO ZUPANČIČ,
predsednik KGZS

Vabilo na volitve

Volitve v organe KGZS za fizične osebe bodo v nedeljo, 29. maja. Na dan volitev lahko glasujete na volišču, ki bo odprto med 7. in 19. uro. Informacijo o lokaciji vašega volišča ste prejeli v osebнем vabilu na volitve.

Tega vabila na volitve ni treba predložiti na volišču, obvezno pa morate pred glasovanjem volilnemu odboru predložiti svoj osebni dokument (osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje).

Vabljeni na volitve!

Priročnik za uporabo Zakona o agrarnih skupnostih

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo skupaj z Združenjem predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravili Priročnik za uporabo Zakona o agrarnih skupnostih. Priročnik želi pojasniti rešitve novega predpisa o agrarnih skupnostih (objavljen v Uradnem listu RS, št. 74/15) in vsebuje odgovore na vprašanja, ki se predsednikom agrarnih skupnosti, članom agrarnih skupnosti in drugim uporabnikom porajajo pri delovanju agrarnih skupnosti.

Priročnik se bo glede na potrebe in predloge agrarnih skupnosti dopolnjeval z novimi vprašanji in odgovori ter primeri dobre prakse. Nove, dopolnjene verzije priročnika bodo predvidoma narejene na štiri mesece oziroma po potrebi, o čemer bomo javnost seznanili.

Priročnik je na voljo na spletni strani:

<http://www.kgzs.si/GV/Kmetijstvo/Agrarne-skupnosti.aspx>

Upravne enote so z novimi predpisi seznanjene, kar pomeni, da se prve agrarne skupnosti že lahko preoblikujejo in registrirajo v registru agrarnih skupnosti na upravni enoti, kjer imajo svoj sedež.

»GAŠPER CERAR

Zelena dežela št. 135, maj 2016 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Uredniški odbor: Danilo Markočič, Anita Jakuš, Anemarija Gerold, Vincenc Otoničar, Janko Rihtarič, Rok Sedminek • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: arhiv KGZS • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvirn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • Tisk: Delo d.d. • Naklada: 79.000 izvodov

Nekateri pomembnejši dogodki v aprilu in maju

Kdaj?	Kaj?	Kje?
26.–29. 5.	Primorski obrtno-podjetniški sejem	Koper
27.–29. 5.	Kmetijsko-obrtniški sejem	Lenart
29. 5.	Volitve v organe KGZS za fizične osebe	po Sloveniji

Nekateri pomembni roki

Do kdaj?	Kaj?
30. 5.	Vnos zbirnih vlog za zamudnike za ukrepe SKP »ZBRAL: MA. P.

Opozorilo za kmetije z dovoljenjem za opravljanje dopolnilne dejavnosti

Opozarjamo vas na pomembne postopke obveznosti v zvezi z dopolnilnimi dejavnostmi, ki jih je potrebno izvesti, ker se v nasprotnem primeru **razveljavi dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji**.

- Kmetije z dopolnilno dejavnostjo predelava kmetijskih pridelkov, prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov ter turizem na kmetiji morajo najkasneje do 31. maja 2016 oddati zbirno vlogo.
- Kmetije z dopolnilno dejavnostjo predelavo zelišč in proizvodnjo eteričnih olj morajo imeti na zbirni vlogi prijaviteljih vsaj 0,02 ha površin z zelišči (šifra 404).
- Nosilci dopolnilne dejavnosti morajo najkasneje do 30. junija na upravno enoto sporočiti podatek o letnem dohodku dopolnilnih dejavnosti, ki jih imajo. Podatek o dohodku dopolnilne dejavnosti se pridobi iz izpisa davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti DohDej pod zap. št. 9, ki se ga vloži na FURS. Če je na kmetiji več vrst dejavnosti, se določi dohodek iz dopolnilne dejavnosti na podlagi deleža prihodka dopolnilnih dejavnosti v skupnih prihodkih.
- Nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji naj na upravnih enotah čim prej uskladijo obstoječa dovoljenja za opravljanje dopolnilnih dejavnosti z novimi pogoji zaradi vpisa dovoljenja v Register kmetijskih gospodarstev.

Člani Upravnega odbora o minulem mandatu

Ob zaključku mandata smo povabili vse člane upravnega odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da podajo mnenje in svoje poglede na delo v minulem mandatu. Objavljamo prispevke tistih, ki so se odzvali povabilu.

Cvetko Zupančič, predsednik Upravnega odbora

Mandat za obdobje 2012–2016 se izteka in prav je, da se ozremo nazaj in naredimo pregled, kje smo bili uspešni in kje ne.

Mandat smo začeli s slabim finančnim stanjem na zbornici. Pristopili smo k reorganizaciji in uspeli zbornico finančno sanirati. S poštenim in korektnim delom smo ustvarili zaupanje pri kmetih, pri voljenih strukturah in politiki. Sedaj imamo korekten odnos do ministrstva in parlamenta, kar omogoča, da smo enakopraven partner v pogovorih, saj zbornico razumejo kot pravega zastopnika kmeta in kmetijstva. Seje organov so konstruktivne in sklepi, ki se sprejemajo, so usklajeni in odražajo zahteve celotnega kmetijstva v Sloveniji. Veliko smo pripomogli k zmanjšanju stroškov na kmetijah. Skupaj smo uspeli zaustaviti davek na nepremičnine, znižali katastrski dohodek, znižali obdavčitev subvencij, odpravili smo obvezno vodenje računovodstva na kmetijah. Med odprtimi nalogami je še ustrežna ureditev Zakona o potrjevanju računov.

Pred desetimi leti bi komajda verjeli, da se lahko nad podeželje in kmeta zgrne toliko težav. Doletel nas je ruski embargo, skorajda so-

časno z ukinitvijo mlečnih kvot in posledično padec odkupne cene mleka, kar spravlja v obup slovenske kmete in kmetije. Propadla ali razprodala se je večina živilskopredelovalnih podjetij in trgovcev, tako da smo na milost in nemilost prepuščeni tujim lastnikom.

Glede na zelo slab dohodkovni položaj v kmetijstvu, na katerega se poslovni del kmetijstva slabo odziva, in ker Zadržni sistem nima idej za povezovanje pri skupnem načinu nabave, odkupa in prodaje, smo na KGZS začeli s projektom obogatitve domačih centrov s kmetovo polico v večjih mestih po Sloveniji. Tako iščemo rešitve za dodano vrednost domačih pridelkov in izdelkov.

Javno službo kmetijskega svetovanja in kontrolo ter selekcijo v živinoreji smo uspeli ohraniti pod okriljem zbornice kljub velikim pritiskom po drugačnih oblikah delovanja in organiziranja. Ob vse večjih težnjah po znižanju financiranja teh storitev smo uspeli v Zakon o kmetijstvu vnesti člen, ki zagotavlja redno financiranje. Seveda nas še čakajo najprej dogovori znotraj zborničnega sistema in kasneje z ministrstvom o

obliki delovanja služb v prihodnje.

Menim, da smo v tem mandatu opravili dobro delo. Sedaj imamo stabilno zbornico, na katero se lahko vsak trenutek obrne član, kmet ali pravna oseba, da mu pomagamo pri reševanju njegovih in skupnih težav. Za prihodnost kmetijstva pa izberimo ljudi s pošteno držo, ki bodo zastopali širše interese in videli v težavah tudi soseda in ne samo sebe. Ob tem bi se zahvalil vsem voljenim članom KGZS ter ostalim članom za svoje prispevke k dobremu delu zbornice.

Marjan Golavšek, podpredsednik Upravnega odbora

Moram reči, da sem pričakoval več, kot smo uspeli doseči, kajti v času našega mandata so tekale aktivnosti za izvedbo skupne kmetijske politike (SKP) do leta 2020. Tako so bile oblikovane sheme neposrednih plačil in program razvoja podeželja. Žal kar veliko naših predlogov ministrstvo ni upoštevalo. Moram pa reči, da bi Državni zbor sprejel precej zakonodaje v škodo slovenskega kmeta, če zbornica ne bi tako aktivno delovala in podajala svojih predlogov.

Glede na to, da prihajam iz Savinjske doli-

ne, menim, da je bil velik uspeh, da se je ustavil projekt izgradnje suhih zadrževalnikov v naši dolini, saj bi z gradnjo v primeru poplav zalili veliko hektarjev kakovostnih kmetijskih zemljišč, ki nato ne bi mogla biti v funkciji pridelave hrane kar nekaj let. Zelo pomembna je tudi ukinitve obveznega vodenja računovodstva za kmetije. Precej je bilo narejenega tudi na področju promocije lokalno pridelane hrane. Za kmete je zelo pomembno, da smo uspeli preprečiti povečanje davčnih obremenitev za slovensko kmetijstvo.

Sonja Arlič

Zelo pomembno delo, ki ga je opravil ta upravni odbor s predsednikom na čelu, je bila finančna sanacija Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. To ni bilo enostavno delo in je bilo za nekatere tudi zelo boleče.

Slovenski kmetje živimo na zelo majhnem območju, a smo si med sabo tako zelo različni, da je zelo težko krmariti med vsemi temi interesi tako, da bi bili vsi skupaj in vsak posebej čim bolj zadovoljni. Upam, da nam je vsaj malo uspelo.

Ko se je pred štirimi leti konstituiral nov svet KGZS in nov upravni odbor, sem bila zelo vesela, ker sem spoznala precej novih – mladih obrazov. Mislila sem si: To pa je

zdaj nov veter v jadra KGZS. A po štirih letih z zaskrbljenostjo ugotavljam, da so me, razen dveh ali treh svetlih izjem, vsi ostali kar malo razočarali. Pričakovala sem poplavo novih idej, dobila pa bolj malo.

Ker izhajam z govedorejske kmetije in mi je govedoreja »zlezla pod kožo«, sem tako poskušala delovati tudi v UO in ne prestando dopovedovati, da je govedoreja najpomembnejša kmetijska panoga v državi in da jo je treba tako tudi obravnavati. Pri teh prizadevanjih sva bili ena drugi v pomoč z dr. Marijo Klopčič.

Vsekakor pa sem prepričana, da je vodstvo KGZS skupaj z UO prizadevno in ko-

rektno vodilo našo zbornico, kar potrjujejo tudi poročila nadzornega odbora KGZS pod vodstvom Marjana Janžekoviča, ki je vseskozi bdel nad delom vodstva KGZS.

Matjaž Glavan

Delo UO KGZS ocenjujem kot zelo uspešno, saj je navkljub številnim izzivom (naravne nesreče, spremembe katastrskega dohodka, nižje cene kmetijskih pridelkov), s katerimi se je srečalo kmetijstvo v preteklih štirih letih, uspešno pripeljal mandata h koncu. Ob vsem tem ne gre pozabiti, da smo se pod vodstvom predsednika zbornice Cvetka Zupančiča lotili tudi finančne sanacije zbornice in zavodov, a ta zgodba še ni končana in bo ob predvidnem manjšem financiranju države ena ključnih zgodb novega mandata.

Med pomembne dosežke tega mandata prištevam spoznanje KGZS, da se ne gre več zanašati na aktualno politiko in ministre, temveč da moramo vsi, ki delamo v kmetijstvu, skupaj uporabiti vse demokratične vzvode pravne države za dosego ciljev.

Tako je KGZS v lanskem letu prvič organizirala zbiranje

podpisov za zakonodajna predloga in tako vlado prisilila v spremembo zakonodaje. Članstvo se je poenotilo tudi pri vseslovenskem protestu za enakopravne odnose v prehranski verigi. Kot najpomembnejši dosežek vidim tvorno sodelovanje zaposlenih na KGZS in članov UO pri pripravi pravilnikov za označevanje prehranskih izdelkov z znakom Izbrana kakovost Slovenije, ki bo jasno opredelila ne samo izvor izdelka, temveč tudi izvor surovine.

Anton Kukenberger

Delo upravnega odbora in zbornice je bilo v tem mandatu uspešno. Sicer bi lahko bilo tudi boljše, vendar se je UO trudil po svojih najboljših močeh za dobrobit slovenskega kmetijstva. Delo upravnega odbora je zaznamovala priprava dokumentov za novo programsko obdobje, uspeli smo doseči ukinitve obveznega knjigovodstva za kmetije. Bili smo proti povečanju katastrskega dohodka in uvajanju dodatnih obremenitev kmeta glede na trenutno slabo stanje v kmetijstvu, še posebej, če upoštevamo posledice, ki so jih pustile naravne nesreče. Skratka,

zbornica se je trudila za čim boljše stanje v kmetijstvu, žal pa nima vzvoda in moči, da bi vsi ti predlogi tudi zaživel, saj je odločanje v rokah drugih (vlade, ministrstva).

V prihodnje se bo morala zbornica še bolj zavzemati za lastnike kmetijskih in gozdnih zemljišč, in sicer da bi imeli lastniki tudi pravice, ne samo dolžnosti. Prav tako mora nadaljevati s prizadevanji za manj administracije in zmanjšanje birokracije. Spodbujati je treba porabo lokalno pridelane in predelane hrane, na drugi strani pa omogočiti prenos znanja na kme-

tije prek svetovalne službe, ki mora biti bolj prisotna na terenu.

Miha Leskovar

Delo upravnega odbora je potekalo tekoče in sem zadovoljen z vodenjem njegovega dela. Preden sem postal član upravnega odbora, si nisem mislil, da se mora zbornica ukvarjati s tako široko paleto odprtih vprašanj, ki se tičejo kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Šele z delom v UO sem se resnično zavedel pomena KGZS in se večkrat tudi zaskrbljeno

vprašal, kako bi bilo, če ne bi imeli zbornice, ki zastopa kmete proti državi.

Med dosežke tega mandata štejem to, da je vključevanje v dvostavno knjigovodstvo postalo prostovoljno. Z zornega kota območja, s katerega prihajam, pa sem vesel, da je na podlagi prizadevanj zbornice kmetijsko ministrstvo priznalo, da je kmetovanje v Halozah tako zahtevno, da potrebuje posebno pozornost.

Ivan Levstik

UO se je trudil po svojih najboljših močeh v skrbi za slovensko kmetijstvo, oblikoval je vrsto predlogov in pripomb. Je pa tako, da ima odločujočo besedo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oziroma vlada, ki pa nista upoštevala vseh naših pripomb in predlogov. Tu še vidim možnosti za napredek oziroma priložnost za skupno dobro kmetijstva. Tako menim, da bi morala vlada odločanje o divjadi in nevarnih zvrehh prenesti nazaj na MKGP, saj bi s tem lažje prišli do odločitev v korist celotnega podeželja. Uredilo se je tudi finančno stanje zbornice, kljub zmanjšanju

sredstev, zbornica pa je poslovala pregledno in javno.

Med uspehe zbornice v tem mandatu lahko štejem pospešeno izplačevanje škod po velikih zvrehh, zamik izvedbe oziroma uresničevanja prejšnjega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, umik nekaterih zakonov, kot je zakon o nepremičninah, in ukinitve obveznega knjigovodstva za kmetije. Tudi po tej zaslugi je zbornica sedaj bolj prepoznana in prepoznavna, kar se vidi tudi sedaj pri številu kandidatov za nove volitve. Upam, da se bo to poznalo tudi pri udeležbi na volitvah.

Za prihodnje si želim, da bi zbornica lahko imela še večji vpliv in posluš pri vladi in posa-

meznih ministrstvih, da bi naši predlogi padli na plodna tla.

Dušan Pintar

Delo KGZS in upravnega odbora je bilo po mojem mnenju uspešno. Delali smo z veliko volje in zagnanosti. Uspeh pri pogajanjih pa je bil odvisen od politične volje na državni oziroma vladni strani. Naloge, katere so mi bile dane s strani sveta izpostave KGZS v Kranju, sem vedno zagovarjal na UO KGZS in na sejah sveta KGZS.

V času delovanja v organih KGZS smo se ukvarjali z naravnimi nesrečami, ujmami, žledolomom, sušami in podobnim. Stvari na gospodarskem področju se pogosto niso gibale v korist naših članov.

Ob nizkih odkupnih cenah so posledice katastrofalnega stanja na trgu EU, v naši državi in svetu vse hujše. Menim, da se je KGZS kot stanovska organizacija aktivno zoperstavila v danih razmerah. Na gospodarskem področju pa mislim, da Zadružna zveza Slovenije ni odigrala svoje vloge, saj je to gospodarska organizacija, v katero so vključene zadruga članice.

V tem obdobju je bilo veliko kmetov, ki so kandidirali na razpisih za podporo kmetijstvu, kaznovanih zaradi nekaterih formalnosti. Na moj predlog je pravna služba pregledala zadeve in ugotovila, da so bili kmetje preveč kaznovani. Na osnovi tega je potem vlada sprejela uredbo in zmanjšala kazen s petih let na dve leti, ki pa je še zmeraj krivična. Menim, da sem tudi sam prispeval k rešitvi težav naših članov.

Janez Šušteršič

O našem delu težko presojam sam, o tem bodo sodili drugi. Vsekakor pa lahko rečem, da je bilo vloženo veliko truda in napora, da bi dosegli tisto, za kar smo bili postavljeni. Zadovoljen sem, da smo delali v konstruktiv-

nem ozračju, saj je vsak s svojimi pogledi in predlogi prispeval svoj delež k vsebini.

Naj še poudarim, da premalo članov pozna dosežke KGZS, kot je bilo to v primeru dohodnine, davkov, in da tako prihranjeni znesek nekajkrat presega višino zborničnega prispevka večine članov.

Zimski udarec narave

Še ena naravna nesreča povzročila ogromno škode po vsej Sloveniji

Nizke temperature (do -4 stopinje Celzija) in intenzivno spomladansko sneženje (do 40 cm snega) od 25. do 28. aprila 2016 so povzročile poškodbe kmetijskih rastlin na vsem območju Slovenije. Prizadetost k sreči ni enakomerno velika, temveč je odvisna predvsem od lege in s tem povezanih mikroklimatskih pogojev v kritičnih dneh. Tako so razlike v prizadetosti posameznih posevkov in nasadov na relativno majhnih, zakroženih območjih, velike. V hladnejših območjih Slovenije (Gorenjska, Koroška, osrednja Slovenija), kjer je vegetacija poznejša, so poškodbe manjše.

Strokovnjaki kmetijske svetovalne službe, ki deluje v okviru KGZS, so takoj po nastali škodi natančneje pregledali območje in prizadete posevke in nasade. Pripravili smo pregled poškodovanosti rastlin z oceno površine, kjer je stopnja poškodovanosti nad 50 %.

ŠKODA NA POLJŠČINAH IN VRTNINAH

Najbolj so prizadeti vznikli nasadi koruze, posevki oljne ogrščice in vznikli nasadi buč. Koruza se po pozebi, če so prizadeti samo zunanji listi, re-

Nastalo škodo po zmrzali in snegu si je ogledal tudi predsednik KGZS Cvetko Zupančič skupaj z ministrom Dejanom Židanom.

generira. Zaradi poškodb je pridelek kasnejši in manjši. Nekatere posevke bo potrebno preorati in zasnovati novo setev. Posevki ozimnih žit so zaradi teže snega poglobili. Žita so bila zaradi ranjše vegetacije v fazi pred klasenjem in v klase-nju. Ugotovljeno je, da je to zelo občutljiva faza na mraz, saj že temperature okrog -2 stopinji Celzija povzročijo odmrtnje cve-

tnih nastavkov in posledično slabo oplodnjo in slab pridelek. Škodo bo mogoče oceniti hitro po cvetenju, ko bomo videli, če se bo v klaskih formiralo seme. Poškodovani posevki in nasadi bodo bolj občutljivi za boleznin in škodljivce. Nasadi vzniklega krompirja so prizadeti, vendar se bodo v velikem delu še obrasli, kar pa bo imelo za posledico zmanjšan pridelek. Pri zgo-

dnjem krompirju je škoda večja, posledično bodo pridelki kasnejši in manjši.

Zelenjadnice na prostem so zelo prizadete, nekaj škode je tudi na rastlinah v tunelih. Svetujemo redne preglede in po potrebi zaščito pred glivičnimi boleznimi. Nekateri nasadi kultur, ki so bili zasnovani s presaditvijo na prosto, so prizadeti do te mere, da jih bo po-

Površine poškodovanih rastlin v hektarih s stopnjo poškodovanosti nad 50 %

VRSTA RASTLINE	MS	PT	MB	CE	NM	LJ	KR	NG	SKUPAJ
Sadovnjaki	345	1.258	1.500	1.355	700	7	29		5.194
Vinogradi	766	2.300	900	48				150	4.164
Poljščine	1.555	2.200	1.300	1.700		500			7.255
Vrtnine	27	150		3					180
									16.793

V preglednici so sešteti podatki po posameznih območjih, kjer je stopnja poškodovanosti nad 50 %. Pri tem je škoda na kruzah ocenjena konzervativno, saj kljub navedbi o poškodovanosti nadzemnega dela obstaja še možnost regeneracije in bo končna škoda lahko manjša od 50 %. Te površine zato niso zajete v površinah v preglednici.

trebno obnoviti. Doma pridelana zelenjava bo kasnila na trgu, kar bo povzročilo velik izpad prihodkov.

ŠKODA V SADJARSTVU

Sadovnjaki so prizadeti različno, odvisno od lege in tehnologije pridelave. Prizadeti so cvetovi in v toplejših območjih tudi že plodiči. Na območjih, kjer je padlo več snega, je ta polomil poganjke, ponekod pa tudi opore s protitočnimi mrežami. V naslednjih dneh bodo poškodovani nastavki odpadli in takrat bo mogoče oceniti vpliv na pridelek. Narava se s svojimi mehanizmi delno zavaruje za take primere, zato je cvetnega nastavka mnogo več, kot ga potrebujemo za normalno

ŠKODA V VINOGRADNIŠTVU

Najbolj so prizadeti vinogradi na vzhodnih legah in na robovih dolin. Bolj so prizadeti vinogradi v nižini. Poškodovanost mladik je od 10 do 100 % – zaradi mraza in tudi snega. Odgnali brsti so pomrznili. V naslednjih dneh bodo odgnali sobrsti, če niso bili poškodovani, in speča očesa. Takrat bomo lahko ocenili škodo. Sobrsti imajo slabši rodni nastavek, zato bodo pridelki zmanjšani. Na bolj prizadetih legah bo škoda opazna še v naslednjih letih.

ŠKODA NA TRAVINJU

Na območjih, kjer je padlo veliko snega, je prizadeto tudi večkosno travinje. Običajno je

Kakšno škodo je naredila zmrzal, bo mogoče natančno oceniti šele kasneje, je pa že sedaj jasno, da bo velika.

rodnost, toda če so temperature prenizke, tudi to ne zadošča. Poškodovane so jabolane, hruške, češnje, marelice, slive, breskve. Zelo so prizadeti orehi.

na teh površinah prva košnja okrog 1. maja, zato so rastline v fazi bilčenja in latenja. Sneg je rastline polomil in stisnil k zemlji. Pričakujemo, da se bodo v naslednjih dneh toliko dvignile, da bo mogoče kositi. Košnja bo

SVET ZBORNICE JE NA TRETJI IZREDNI SEJI SVETA KGZS 10. MAJA SPREJEL NASLEDNJE PREDLOGE IN ZAHTEVE:

1. Svet KGZS zahteva, da se izdelava ocena škode po spomladanski pozebi in snegu na način, ki bo omogočal uveljavitev pravice do znižanja prispevkov in uveljavljanje »višje sile« pri ukrepih SKP ter izplačilo državne pomoči in izvedbo drugih ukrepov.
2. Svet KGZS poziva Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da nameni v prihodnje več sredstev za sofinanciranje zavarovalnih premij. Svet KGZS namreč ugotavlja, da sedanja subvencija ne omogoča ustrezne pokritosti z zavarovanjem, ob veljavni določbi Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč pa onemogoča plačila državne pomoči za tveganja, ki jih je na ta način mogoče zavarovati.
3. Svet KGZS zahteva spremembo Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč tako, da bo predvidel sofinanciranje zavarovalnih premij do minimalnega deleža države 50 %, ob manjšem deležu zavarovanja pa hkrati tudi državno pomoč ob naravnih nesrečah. Hkrati zahteva, da se s spremembo Uredbe o sofinanciranju zavarovalnih premij zniža odbitna franšiza.
4. Svet KGZS daje Vladi RS pobudo, da omogoči upravičenecem, ki so utrpeli škodo, da v skladu z veljavnimi predpisi vlagajo zahteve za uveljavljanje pravic na poenostavljen način (možnost skupinske vloge, ocena škode s strani institucij države ...) oziroma se podaljša rok za vlaganje zahtevkov s 15 na 60 dni.
5. Svet KGZS predlaga Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, da v sorazmerju s škodo na kmetijskih zemljiščih, ki jih oddaja v najem, zniža najemnine za leto 2016, za zemljišča, ki so utrpela škodo v višini 80 odstotkov ali več, pa zaračuna simbolično najemnino v višini 1 evra.
6. Svet KGZS poziva Vlado RS, da zaradi katastrofalnih posledic spomladanske pozebe in pozno zapadlega snega ter zaradi nizkega deleža zavarovanj kmetijske pridelave, ki je posledica znižanja deleža sofinanciranja zavarovalnih premij in slabega finančnega stanja kmetij, nameni prizadetim kmetijam državno pomoč, ki bo pomagala ohraniti obstoj domače kmetijske pridelave.
7. Svet KGZS poziva Vlado RS, da zagotovi pomoč za izpad pridelka trajnih nasadov tudi v naslednjem letu, če se izkaže, da gre za dvoletno škodo po spomladanski zmrzali in snegu 2016.
8. Vinogradnikom oziroma vinarjem se zaradi izpada pridelka dovolj dokup grozdja iz drugih vinorodnih območij, hkrati pa je potrebno podaljšati rok za obnovo vinogradov.

otežena, krma pa onesnažena z zemljo. Taka krma predstavlja veliko nevarnost za bolezni živali, ki jo uživajo. Če vremenske razmere ne bodo dopuščale košnje, bodo poleg rastline začele gniti, kar bo povzročilo veliko škodo.

UKREPI ZA ZMANJŠANJE POSLEDIC

Pridelovalcem svetujemo, naj poškodovane posevke in nasade redno pregledujejo in spremljajo razvoj. Od tega so odvisni ukrepi, ki jih bo potrebno opraviti, da bi zmanjšali škodo, predvsem pa ohranili čim več pridelka. Kadar ne vedo, kako ukrepati, naj se posvetujejo s

strokovnjaki kmetijske svetovne službe. Kampanjskih in splošnih ukrepov »na pamet« se izogibajmo.

Poškodovane rastline, ki bodo v nevarnosti napada glivičnih bolezni, bo potrebno zaščititi in po potrebi dognjiti. Pri trajnih nasadih bo zaradi zmanjšanja števila plodov potrebno dobro oceniti potrebo po hranilih, da ne bi z dodatnim gnojenjem še poslabšali stanja. Govedorejskim kmetijam, ki imajo tako poškodovane posevke žit, da bo pridelek zrnja slab, svetujemo, da jih silirajo za krmo. Poškodovane nasade koruze je potrebno v naslednjih dneh pregledati, oceni-

ti sklop in po potrebi zasnovati na novo. V sadovnjakih bo potrebno oceniti ostanek plodičev in temu prilagoditi ukrepe oskrbe nasadov. Ko bo vidno, koliko poganjkov je ostalo vinogradih, bo potrebno opraviti korekturno pletev.

NEPRIMERNO ZAVAROVANJE

KGZS je dala pobudo za oceno škode z namenom, da bodo lahko prizadeti kmetje uveljavljali olajšave in lažje upravičevali zmanjšan obseg pridelave v zvezi z ukrepi kmetijske politike (višja sila).

Ob škodi, ki je nastala, se spet pojavlja vprašanje zavarovanosti posevkov in trajnih nasadov. Spet ugotavljamo, da je delež zavarovanih posevkov in nasadov premajhen, da bi zagotavljal ekonomsko varnost pridelave in socialno varnost kmetij. Temu so vzrok predvsem drage premije, ki so visoke tudi zato, ker je zavarovano malo posevkov in nasadov in ker se škode pojavljajo vse pogostje. Vzrok je tudi slabo finančno stanje kmetijskih obratov in slabi pogoji sofinanciranja zavarovalnih premij. MKGP pozivamo, da nameni več sredstev za sofinanciranje zavarovalnih premij.

»ZBORNIČNI URAD
»IN SVETOVALCI NA ZAVODIH

Sprejema se novi zakon o katastrskem dohodku

Vlada v dosedanjih usklajevanjih v veliki meri upoštevala naše rešitve

Gotovo je še vsem ostalo v spominu leto 2013, ko so bile pripravljene lestvice na podlagi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka ZUKD-1. Novi izračuni bi povečali in glede na proizvodne usmeritve bistveno prerazporedili davčna bremena, zato je bila sprejeta še »kapica«, ki je dopuščala največ 10-odstotni dvig katastrskega dohodka glede na predhodno leto. Za leta od 2013 do 2016 so zneski ostali nespremenjeni, z letom 2017 pa naj bi se začel uporabljati novi zakon ZUKD-2, ki je v postopku sprejemanja.

Katastrski dohodek (v nadaljevanju KD) je pavšalno ocenjeni dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč ter čebeljih

panjev. Opredeljen je kot potencialni tržni dohodek, izračunan kot razlika med potencialnim tržnim prihodkom (torej brez subvencij) in pripadajočimi stroški brez stroškov lastnega dela (ker govorimo o dohodku in ne o dobičku).

KD je bil vrsto let zelo toga in razmeroma stabilna kategorija. Vse večje je postajalo neskladje med površinami kmetijskih in gozdnih zemljišč, evidentiranih v zemljiškem katastru, in med dejanskim stanjem zemljišč v naravi. Od leta 1988, ko je bil KD po starem sistemu še nazadnje računani, pa so se porušila tudi razmerja v dohodkih med katastrskimi kulturami. Zaradi naštetih dej-

stev je bil februarja 2011 sprejet Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka ZUKD-1, vendar ni zaživel. Spomladi 2013 je Geodetska uprava Republike Slovenije objavila prvi predlog novih lestvic KD, izračunanih po novi metodologiji. Ta se je bistveno razlikovala od dotlej uporabljene. Namesto katastrskih razredov so bili uvedeni bonitetni razredi, namesto katastrskih kultur se upošteva dejanska raba zemljišč (ta je podrobneje prenesena v zemljiški kataster le za trajne nasade) in namesto katastrskih okrajev proizvodna območja, ki so bile statistične regije. Izračuni so temeljili na kalkulacijah posameznih pridelkov glede na

statistične podatke o strukturi pridelave, hektarskih pridelkih in cenah. Objava lestvic je povzročila veliko negotovanja. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) se je močno angažirala in izvedla številne aktivnosti za spremembo izračunov in zakonodaje. Tako je bila junija 2013 objavljena novela ZUKD-1B, ki je uzakonila kapico za leto 2013, v letu 2014 pa je bila višina KD zamrznjena še do letošnjega leta.

V ISKANJU NOVEGA MODELA

V tem obdobju sta delovali medresorski delovni skupini, ki sta bili imenovani za preverbo izračunov, za pregled me-

metodologije ter pripravo sprememb zakonodaje. V teh skupinah je sodelovala tudi KGZS. Ugotovljeno je bilo, da le z manjšimi dopolnitvami in spremembami ni možno ustrezno izboljšati obstoječega modela, zato je potrebno uveljaviti novega. V okviru iskanja rešitev je bilo preučeno več alternativnih modelov (na osnovi vrednosti nepremičnin, model ugotavljanja KD v sosednji Avstriji, ugotavljanje KD v povezavi s podatki različnih registrov in evidenc, na podlagi podatkov ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo, na podlagi podatkov registra kmetijskih gospodarstev ...). Končno je prevladalo mnenje, da je najprimernejši model, ki temelji na podatkih ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo.

Model na podlagi ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo je enostaven in robusten. Upošteva se vrednosti po posameznih skupinah kmetijskih pridelkov na globalni ravni (ne več po statističnih regijah) in priznava določen delež stroškov. Za KD kmetijskih zemljišč se opravi korekcija glede na bonitetne razrede, za gozdna zemljišča pa na podlagi rastiščnega koeficienta. Bistvena rešitev, ki jo prinaša ZUKD-2 v kombinaciji s predvideno spremembo Zakona o dohodnini je, da bo omogočena pavšalna obdavčitev zelenjadnic in zelišč v intenzivni pridelavi, jagod in drugih trajnih kultur na njivah, kot so artičoka, šparglji, semena in sadike poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih, in reja polžev na njivah. Poleg tega bo omogočena pavšalna obdavčitev majhnih obsegov predelave lastnih pridelkov.

KGZS je poleg tega, da je sodelovala v medresorskih delov-

nih skupinah, vzporedno angažirala še delovno skupino za pripravo nove metodologije KD, v kateri so sodelovale številne nevladne organizacije in druge institucije. Člani te delovne skupine so bili sproti obveščani o delovanju medresorske delovne skupine in imeli možnost usklajevati mnenja glede različnih rešitev.

PRVI OSNUTKI IN PRIPOMBE

Po številnih sestankih s predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bil prvi osnutek ZUKD-2 objavljen 5. aprila 2016. Na ta osnutek je KGZS podala številne pripombe in predloge z obrazložitvami, ki so bile 13. aprila poslane na Ministrstvo za finance in objavljene tudi na spletni strani KGZS. Osnutek zakona ter pripombe in predloge je na tretji izredni seji 10. maja 2016 obravnaval tudi svet KGZS ter sprejel sklepe: »Svet KGZS zah-

teva od Vlade RS, da upošteva ključne pripombe KGZS na predlog Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in pri spremembah Zakona o dohodnini.« Na tej osnovi je bil pripravljen obsežen dopis, ki je bil poslan predsedniku vlade, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter državni sekretarki na ministrstvu, državni sekretarki na Ministrstvu za finance ter vsem poslanskim skupinam. V dopisu je navedenih 22 nevladnih organizacij, ki podpirajo sklepe in zahteve Sveta KGZS. Sledilo je ponovno koalicijsko usklajevanje in sestanek predstavnikov ministrstva za finance z nevladnimi organizacijami.

V nadaljevanju navajamo razloge in zahteve KGZS za spremembo zakona, kot so navedene v dopisu predsedniku vlade in ostalim naslovnikom.

Pri sprejemanju novega ZUKD-2 in spremembi Zakona o dohodnini naj Vlada RS upošteva naslednja dejstva:

- Vse težji ekonomski položaj kmetijstva in gozdarstva, saj je stanje v kmetijstvu izjemno težko zaradi izjemnega nihanja cen in v večini panog dlje trajajočega obdobja stalnega padanja cen kot posledice močne liberalizacije. Zasebno gozdarstvo je v zelo težkem položaju zaradi zledoloma in napada podlubnikov. Kmetijstvo in gozdarstvo se soočata s posledicami podnebnih sprememb, ki prinašajo vedno večja tveganja in izpade dohodkov.
- Koalicija se je zavezala, da bo vodila vzdržno socialno in davčno politiko v kmetijskem sektorju, kar naj bi zagotovilo stabilne in predvidljive razmere.
- Svet KGZS zahteva stabilno, predvidljivo in spodbudno davčno okolje, ki bo odraz stanja in razmer ter pričakovanj, ki jih ima družba do kmetijstva in gozdarstva.
- Svet KGZS zahteva, naj bo višina obdavčitve odraz dejanskega dohodkovnega položaja v kmetijstvu in gozdarstvu in ne odraz pričakovanj, koliko davka bi morali plačati.
- Mladi ne bodo ostajali na kmetijah, če ne bodo videli jasne prihodnosti.
- Svet KGZS ne sprejema rešitev, ki uvajajo višja davčna bremena, saj je položaj, v katerem se nahajata kmetijstvo in gozdarstvo, nesprejemljiv.

Vlada RS naj pri oblikovanju izhodišč vsebine sprememb Zakona o dohodnini ohrani veljavne rešitve glede olajšav, obdavčitve pridelave vina in oljčnega olja, načina obdavčitve plačil iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike (SKP), obveznost vodenja knjigovod-

stva in druge rešitve, ki so bile do sedaj dogovorjene kot primerne.

Vlada RS naj pri oblikovanju sprememb Zakona o dohodnini dodatno sprejme rešitve, ki bodo omogočile zmanjšanje administrativnih bremen in vzpostavile stimulatивно okolje za razvoj novih dejavnosti na kmetijah, ki bodo dolgoročno prispevale k zagotavljanju novih delovnih mest in s tem višjim davčnim prihodkom države, ter rešitve, ki bodo upoštevale javne dobrine, in sicer:

- Omogoči naj zmanjšanje administrativnih bremen in vzpostavi ugodnejše okolje za prostovoljni vstop v knjigovodstvo. Zato naj se nakup kmetijskih zemljišč šteje v davčno olajšavo, ko gre za kmetijsko pridelavo, in reši vprašanje t. i. »dvojni obdavčitve« ukrepov SKP ob prvem vstopu v knjigovodstvo.
- Določi naj majhne količine predelave živil rastlinskega in živalskega izvora, za katere se šteje, da je njihov dohodek vključen v katastrski dohodek v vrednosti, ki predstavlja 30 % poprečne plače v RS glede na osnovno tržno ceno surovine.
- Določi naj količnik znižanja KD glede na ekonomsko moč kmetij pri manjših kmetijah, ne pa tudi povišanja pri »večjih« kmetijah.
- Določi naj količnik zmanjšanja KD za gozdna zemljišča zaradi omejevanja lastninske pravice in izvajanja javnih funkcij (življenjski prostor divjadi, odprtost za splošno rabo).

Vlada RS naj pri oblikovanju ZUKD-2 sprejme rešitve, ki bodo izhajale iz izhodišč, navedenih v nadaljevanju.

KAJ JE BILO UPOŠTEVANO IN KAJ NE

Predlagane rešitve, ki so v najnovejši verziji ZUKD-2 upoštewane:

- V osnovi naj se sledi priporočilom posebne delovne skupine za določitev nove metodologije ugotavljanja katastrskega dohodka.
- V prihodek kmetijskih zemljišč ne sodijo vrednosti doma pridelane krme in kmetijskih dejavnosti, ki temeljijo na kupljeni krmi (del reje prašičev, reja perutnine za meso in prireja jajc).
- V pavšalno obdavčitev morajo biti zajete t. i. posebne kulture (zelenjadnice in zelišča v »intenzivni pridelavi« in druge trajne kulture na njivah).
- Lestvica koeficientov glede na bonitetne točke in razred rastiščnega koeficienta mora odražati ustrezen razpon med kakovostnimi razredi.
- V katastrski dohodek kmetijskih zemljišč naj se vključi vrednost tistih zelenjadnic, ki se pridelujejo v njivskem kolobarju.
- Ekstenzivni travniški sadovnjak mora biti obravna-

van kot kmetijsko zemljišče.

- Stroški na čebelji panj morajo znašati najmanj 80 %.
- Stroški za gozdne površine morajo znašati najmanj 80 %.
- Uveljavi naj se vsaj triletno prehodno obdobje.
- Pred uveljavitvijo zakona mora biti vzpostavljen sistem, ki bo omogočal lastniku gozda brezplačno preveritev in spreminjanje rastiščnega koeficienta. Če ta mehanizem ne bo učinkovito deloval, naj se ponovno uveljavi sistem bonitetnih točk.
- V osnovno kmetijsko dejavnost se mora vključiti pridelavo oljčnega olja.
- Upošteva se »kapica« na večkratni dvig KD na posamezno parcelo.

Delno so bile upoštewane predlagane rešitve:

- V osnovno kmetijsko dejavnost se mora vključiti pridelava vina, kjer zadnji predlog zakona predvideva vključitev vinogradov do 5 hektarov.
- Pri izračunu višine KD za intenzivne sadovnjake naj se vključuje del vrednosti,

kjer zadnja verzija predloga zakona naše rešitve ne upošteva v celoti.

- Količnik za posebne kulture mora znašati največ devetkratnik katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča, kjer se je začetna vrednost KD na hektar posebnih kultur pomembno znižala, vendar je še vedno višja od našega predloga.

Predlagane rešitve, ki do dokončne potrditve zakona ostajajo odprte:

- Stroški za kmetijska zemljišča morajo znašati najmanj 94 %.
- Dodatno naj se k določitvi vpliva območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi vključi območja NATURA 2000 ter območja naravnih omejitev in strmi gozdovi.
- Pri gozdovih naj se kot korekcijski faktor upošteva tudi pravilna razdalja.

Glede na to, da se je predvideni skupni znesek davčne osnove znižal iz prvega predloga zakona znižal iz 147 na 30 milijonov evrov za leto 2017, 42 milijonov evrov za leto 2018, 57 milijonov evrov za leto 2019 in 75 milijonov evrov za leto 2020, ko bodo izdelani novi izračuni KD v kmetijstvu, ocenjujemo, da je vlada v dosedanjih usklajevanjih v veliki meri upoštevala naše rešitve.

»NEVA PAJNTAR

Peticija za zmanjšanje škod po divjadi in zvereh

S podpisom peticije pokažete, da vam ni vseeno za naše podeželje

Ker so škode po divjadi in zvereh dosegle tako raven, da položaj ni več vzdržen za kmetovalce in tudi za ljudi na podeželju, ki živijo na območjih pojavljanja velikih zveri, se je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije odločila, da pripravi peticijo za zmanjšanje škod po divjadi in zvereh. Lastniki oziroma njihovi predstavniki v sis-

temu, ki obstaja, niso upoštevani pri pripombah, ki jih imajo na način upravljanja tako z divjadjo kot zvermi.

S peticijo želimo doseči, da se začne intenziven dialog s pristojnima ministrstvom za ureditev razmer. Pričakujemo, da se vzpostavi sobivanje z divjadjo in zvermi, tako da bo vzdržno za prebivalce podeželja in

še posebej za kmetovalce. Torej, da bodo škode in konfliktna situacije v sprejemljivih mejah. Želimo, da je upravljanje z divjadjo in zvermi rezultat enakopravnega dialoga med deležniki, ki se jih dotika.

Pozivamo vse, ki vas omejeni problemi prizadenejo in vam ni vseeno za slovensko podeželje, da podpišete peticijo.

Prosimo vas, da peticijo **izrežete in nam jo pošljete**, seveda pa lahko peticijo podpišete tudi na izpostavah kmetijske svetovalne službe ali si obrazec za podpis natisnete z naše spletne strani (www.kgzs.si).

Podpise pošljite na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana.

ZAHTEVE PETICIJE:

- Zahtevamo, da pristojni ministrstvi (MKGP za divjad, MOP za zavarovane vrste) takoj začneta dialog za izboljšanje razmer glede škod po divjadi in zvereh.
- Zahtevamo, da se v upravljanje prostoživečih živalskih vrst vključi tudi lokalne skupnosti.
- Zahtevamo, da se sobivanje s prostoživečimi živalskimi vrstami vzpostavi tako, da bo omogočalo strpo in vzdržno sobivanje, kar danes zagotovo ni.
- Zahtevamo, da odgovornost za sistem varovanja premoženja prevzamejo tisti, ki se zavzemajo za intenzivno varstvo prostoživečih živalskih vrst. Tega bremena ne morejo prevzeti lastniki.
- Zahtevamo, da je sistem upravljanja z divjadjo in zvermi rezultat enakopravnega sodelovanja med različnimi deležniki.

Podprite prizadevanja za obstoj kmetij na slovenskemu podeželju!

OBRAZEC ZA PODPORO PETICIJI ZA ZMANJŠANJE ŠKOD PO DIVJADI IN ZVEREH

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Podpis: _____

S svojim podpisom izražam podporo peticiji **ZA ZMANJŠANJE ŠKOD PO DIVJADI IN ZVEREH**.
Podpisan obrazec pošljite na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana.

RAZLOGI ZA PETICIJO:

MEDVED

- Populacija se je v zadnjih 25 letih podvojila.
- Velike škode na živini (drobnica, govedo, konji ...), čebelnjakih, silažnih balah, poljščinah (koruza), sadnem drevju in ostalem premoženju.
- Stalna prisotnost tudi v robnem območju in na območjih izjemne prisotnosti.
- Povzročja strah prebivalcev, konfliktna situacije, pojavljanje v naseljih tudi podnevi.
- Opuščanje paše na planinah, zaradi česar se planine zaraščajo.

VOLK

- Razširil se je iz Kočevske in Notranjske na Primorsko. Sedaj se širi proti severozahodu Slovenije.
- Škode so enormno porasle po letu 2007.
- Pleni največ drobnico (tudi ogrožene avtohtone pasme) ter govedo, konje in osle.
- Opuščanje reje drobnice na ogroženih območjih povzroča zaraščanje ekstenzivnega travinja in izginjanje zaščitene rastlinskih vrst.

www.kupujmodomace.si

RAZLOGI ZA PETICIJO:

JELENJAD:

- V 25 letih se je populacija povečala za 50 %.
- Velike škode v gozdovih zaradi lupljenja debel in objedanje mladja, kar onemogoča normalen razvoj gozda.
- Velike škode na kmetijskih površinah zaradi popasenosti travinja in objedanja kulturnih rastlin.
- Največje težave na Kočevskem, Gorenjskem, Goričkem in Pohorju.
- Izplačana škoda v letu 2015 v višini 158.700 evrov.

DIVJI PRAŠIČ

V 40 letih se je populacija povečala kar za 20-krat.

- Škode po vsej Sloveniji na travinju in poljščinah.
- V letu 2015 izplačano za 263.400 evrov odškodnin ali 60 % vseh škod od divjadi.
- Opuščanje kmetijskih površin zaradi ponavljajočih škod.

Izbrana kakovost – Slovenija

Priprave na skupno promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov v polnem teku

Se spomnite TV oglasov: »Izberite mleko, ki ni prepotovalo na stotine kilometrov. Izberite hrano iz vaše bližine.«? Ali pa radijskega oglasa: »V Sloveniji pojemo 35 % manj sadja in zelenjave kot priporoča Svetovna zdravstvena organizacija. Pojemo jabolko več. Uživajmo lokalno kakovost. Bodimo pozorni na lokalno poreklo.«?

Vse to so promocijsko-informativne aktivnosti, s katerimi je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v zadnjih letih preko medijev in različnih dogodkov potrošnike informiralo o svežini, polnejšem okusu in hranljivosti lokalne hrane.

Te promocijske aktivnosti so obrodile sadove pri potrošnikih. Na podlagi javnomnenjskih raziskav ugotavljamo, da potrošniki danes v večji meri preverjajo poreklo živil kot pred leti – zanje je pomembno, da je surovina slovenskega izvora. Več kot polovica vprašanih preveri tudi sestavo predelanih živil. Narašča mnenje, da so slovenski kmetijski pridelki in živila kakovostni in okusni. Vedno manj kupcev je prepričanih, da so domači proizvodi dragi, nekoliko se je povečala pripravljenost potrošnikov plačati več za slovensko živilo. Kar 69 % jih meni, da vedno pogosteje kupijo živilo slovenskega porekla. Zaradi učinkovitega sistema nadzora hrane v Sloveniji tudi vedno bolj zaupajo v domače proizvode.

Tovrstna promocija in informiranje pa imata »učinek domin«, saj večjemu povpraše-

vanju potrošnikov po lokalni in domači hrani s svojo ponudbo sledijo trgovine, gostinci, vrtci in šole in drugi.

SEKTORJA MLEKO IN MESO AKTIVNO V PROMOCIJO

Samo prizadevanja države pa niso dovolj. Na podlagi Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov sta se zato kmetijska sektorja mleka in mesa lani jeseni samostojno odločila, da z letom 2016 aktivno vstopita v triletno promocijo mleka ter govejega in perutninskega mesa.

S tem sta pristopila tudi k obveznemu zbiranju prispevka za promocijo, h kateremu bo svoj delež prispevala tudi država. S prispevkom sektorja bo za promocijo mleka ter govejega in perutninskega mesa tako namenjenih več finančnih sredstev. To bo omogočilo intenzivnejšo in učinkovitejšo promocijo v javnosti ter posledično večje pozitivne učinke pri potrošnikih.

S skupno promocijo bodo potrošniki bolj informirani o bistvenih značilnostih in prednostih uživanja lokalne hrane, o načinih lokalne pridelave in predelave mleka in mesa, njihovih lastnostih in prehranjevalnih koristih. S promocijo bomo povečevali zaupanje potrošnikov v sistem zagotavljanja sledljivosti, varnosti in kakovosti tovrstnih proizvodov. Na ta način se bo povečalo tudi

zaupanje v slovenskega kmeta in živilskopredelovalno industrijo. Predvsem pa bo promocija izpostavila prednosti proizvodov, ki bodo označeni z novim znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, kar bo pri potrošnikih povečalo prepoznavnost domačih, lokalnih kakovostnih proizvodov. Potrošnik namreč med množico zasebnih oznak

in obljub na trgu, ki poudarjajo, da gre za slovenske proizvode, težko razbere, ali gre dejansko za slovensko surovino in predelavo.

Prve promocijske aktivnosti za sektorja mleka in mesa bodo v medijih v drugi polovici letošnjega leta.

OBVEZNO ZIRANJE PRISPEVKA ZA PROMOCIJO MLEKA IN GOVEJEGA TER PERUTNINSKEGA MESA

Sektorja sta določila naslednje višine prispevkov za promo-

Več informacij o promociji, obveznem prispevku in shemi »izbrana kakovost«:
<http://lokalna-kakovost.si/pridelovalcein-predelovalce/>

cijo: i) 0,5 €/1.000 litrov mleka, ii) 0,70 €/glavo govedu, staro do enega leta, iii) 2,40 €/glavo govedu, staro nad eno leto, iv) 0,003 €/glavo perutnine. Polovico tega zneska prispeva nosilec kmetijskega gospodarstva kot pridelovalec, drugo polovico pa kupec, registriran v Sloveniji, ki mleko ali žival odkupi za nadaljnjo predelavo (predelovalec). Če pa se kmetijsko gospodarstvo ukvarja tudi s predelavo lastnih primarnih kmetijskih proizvodov, potem plača nosilec prispevek v celoti (kot pridelovalec in predelovalec). Če nosilec odkupuje primarne kmetijske proizvode od drugega kmetijskega gospodarstva in jih predeluje, plača zanje polovico prispevka, in sicer kot kupec, drugo polovico pa plača drugo kmetijsko gospodarstvo.

Pri zbiranju prispevka smo poskrbeli za minimalno administrativno obremenitev nosilca kmetijskega gospodarstva. Tako bo za nosilca, ki zgolj prideluje osnovno surovino (npr. mleko, goveje ali perutninsko meso) ter jo prodaja kupcu, prispevek obračunal in nakazal v državni proračun kupec osnovne kmetijske surovine (mlekarna, zadruga, klavnica itd.). Nosilec bo v tem primeru prejel nižjo kupnino za višino zneska prispevka za promocijo, obračunan prispevek pa bo prikazan na obračunskem listu. Izjema so le kmetije z registrirano dopolnilno dejavnostjo predelave (predelujejo lastne ali odkupljene od druge kmetije). Takšne kmetije same izvedejo obračun in nakazilo celotnega prispevka.

Za več informacij o načinu zbiranja prispevka, obračunu in nakazilu je ministrstvo pripravilo Navodila za zavezanca za zbiranje prispevka v obeh sek-

torjih: <http://lokalna-kakovost.si/pridelovalcein-predelovalce/>.

ZAŠČITNI ZNAK »IZBRANA KAKOVOST – SLOVENIJA«

Da bi potrošnikom tako v trgovini kot tudi na ostalih prodajnih mestih olajšali izbiro v Sloveniji pridelanih in predelanih proizvodov, kar si potrošniki po anketah sodeč tudi želijo, je Slovenija vzpostavila novo nacionalno shemo kakovosti »izbrana kakovost«. Ta pridelovalec in predelovalec omogoča, da svoje kakovostne proizvode certificirajo in enotno označijo z znakom »izbrana kakovost – Slovenija« in s tem potrošniku sporočijo poreklo osnovne surovine. Država bo zaščitni znak še posebej promovirala in poskrbela, da bodo potrošniki informirani o garantirani kakovosti označenih proizvodov, njihovi redni kontroli ter jamstvu, da so pridelani in predelani v Sloveniji. Proizvodi, označeni z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, bodo na policah trgovin tako bolj vidni in prepoznavni.

Sektorja sta že predlagala t. i. specifikacijo, ki opredeljuje posebne lastnosti pridelave in predelave oz. standarde kako-

Za več informacij se lahko obrnete tudi na informacijske točke po Sloveniji:

SEZNAM INFORMACIJSKIH TOČEK PO SLOVENIJI

Centralna JSKS Anton Jagodic	KGZS, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	(01) 513 67 10 anton.jagodic@kgzs.si
Centralna JSKS Gabriela Salobir	KGZS - Zavod Kranj, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj	(01) 513 66 34 gabrijela.salobir@kgzs.si
Gorenjska regija Milena Črv	KGZS - Zavod Nova Gorica, Sejmiška 1a, 6210 Sežana	(04) 280 46 28 milena.crv@kr.kgzs.si
Del Notranjsko -kraške, Goriška in Obalnokraška regija Srečko Hrovat	KGZS - Zavod Ljubljana, Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica	(05) 731 28 53 srecko.horvat@go.kgzs.si
Osrednje slovenska, del Notranjsko kraške in Zasavska regija Vladka Turk Mate	KGZS - Zavod Novo mesto, Šmihelska 14, 8000 Novo mesto	(01) 837 32 54 vladka.turk-mate@lj.kgzs.si
Dolenjska, Spodnje Posavje in Bela Krajina Zdenka Kramar	KGZS - Zavod Celje, Trnoveljska cesta 2, 3000 Celje	(07) 373 05 74 zdenka.kramar@gov.si
Savinjska in Koroška regija Polona Starc	KGZS - Zavod Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor	(03) 490 75 88 polona.starc@ce.kgzs.si
Del Podravske regije Breda Friškovec	KGZS - Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj	(02) 228 49 46 breda.friskovec@kmetijski-zavod.si
Del Podravske regije Slavica Strelec	KGZS - Zavod Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	(02) 749 36 45 slavica.strelec@kgz-ptuj.si
Pomurska regija Slavko Petovar		(02) 539 14 42 slavko.petovar@gov.si

vosti za mleko in goveje ter perutninsko meso. Te bodo morali izpolnjevati pridelovalci in predelovalci, ki bodo želeli pridobiti zaščitni znak. Specifikacija je trenutno v postopku potrditve na kmetijskem ministrstvu. Pridelovalci in predelovalci bodo lahko začeli s certificiranjem takoj, ko bo specifikacija potrjena. Oba sektorja sta si zadala cilj, da bi bili prvi označe-

ni proizvodi na policah trgovin proti koncu letošnjega leta.

Poudarimo pa naj, da je bistvenega pomena, da se čim več proizvajalcev certificira in pridobi znak »izbrana kakovost«, saj se bo promocija označenih proizvodov začela šele, ko bo na trgu dosežen prag označenih proizvodov, proizvedenih v Sloveniji, in sicer za meso 10 %, za mleko pa 9 %.

Nov državni prvak v izdelavi salam

V soboto, 14. maja, je v Straži na Dolenjskem potekal dvajseti finale slovenskih salamiad. V predizboru je na petnajstih salamiadah sodelovalo 785 salam, najboljša pa so se uvrstile v finale. V začetku maja je šestčlanska strokovna komisija ocenila 74 vzorcev salam. Predsednica strokovne komisije Mirjam Kulovec je dejala, da je imela komisija precej zahtevno delo, saj so se salame med seboj razlikovale le po malenkostih.

Najboljšo salamo je po prepričanju strokovne komisije izdelal domačin Pavle Vidic, sicer tudi predsednik Turističnega društva Straža. Salama Pavla Vidica, ki je tako postal državni prvak, je prejela oceno 52,7 točke.

Pavel Vidic pravi, da se izdelava dobre salame začne že z nakupom prašiča, pri katerem je pomembna predvsem domača krma. Sicer pa se z izdelavo salam ukvarja že mnogo let, je pa letos prvič postal državni prvak.

KORISTI SKUPNE PROMOCIJE ZA PRIDELOVALCE IN PREDELOVALCE

Osveščen potrošnik, ki se zave da prednosti lokalno pridelanih in predelanih proizvodov, bo večkrat posegal po takih proizvodih, še posebej, ker jih bo označene z znakom »izbrana kakovost – Slovenija« na polici lažje prepoznal. Potrošnik, ki bo razumel informacije iz deklaracij in označb na proizvodih, poznal sistem sledljivosti in zagotavljanja varnosti in ka-

kovosti hrane, bo lahko bolj zapal domačim proizvodom in posledično proizvajalcem. Na ta način predvidevamo, da se bo povečalo povpraševanje po lokalnih proizvodih in slovenski osnovni surovini v predelanih živilih. Pridelovalec bo lahko bolje načrtoval proizvodnjo, saj bo sodelovanje s predelovalci in trgovci dolgoročneje, odkup bolj predvidljiv, odkupna cena pa stabilnejša.

» ADRIJANA BEZELJAK
» IN JERNEJ KOVAČ,
MKGP

Letošnji zmagovalec finala slovenskih salamiad je Pavel Vidic iz Straže.

VABILO

V četrtek, 9. junija 2016, bo ob 10. uri na Gospodarskem razstavišču v dvorani Povodni mož

javna predstavitev poteka zbiranja prispevka za promocijo in sheme »Izbrana kakovost« zavezancem, ki so zavezani obračunati in nakazati prispevek za promocijo v sektorju mleka in mesa.

Vabljeni:

- kmetije z dopolnilno dejavnostjo,
- zadruge,
- mlekarnice in klavnice,
- vsi, ki želite označiti svoje proizvode z označbo »izbrana kakovost«.

Obvezne prijave do petka, 3. junija 2016, na e-naslov: promocija.mkgp@gov.si.

Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete

Po terminskem planu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo v mesecu juniju objavljen drugi javni razpis za podukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete za leto 2016.

Podpora se dodeli kot pavšalna pomoč v obliki nepovratne finančne pomoči, ki se izplača v dveh obrokih v obdobju največ petih let.

Znesek javne podpore znaša 45.000 evrov na upravičenca, ki se zaposli na kmetiji. Zaposlitev na kmetiji pomeni, da je mladi kmet pokojninsko-invalidsko in zdravstveno zavarovan iz kmetijske dejavnosti. Zaposlen mora biti ob oddaji vloge na javni razpis oziroma se ob oddaji vloge zaveže, da se bo zaposlil v roku devetih mesecev od datuma odločbe o pravici do sredstev. V tem primeru se prvi obrok upravičencu izplača po preverjanju zaposlitve.

Za ostale upravičence je

znesek javne podpore 18.600 evrov.

Sam podukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete je doživel nekaj sprememb v primerjavi z lanskim pri določenih pogojih kandidiranja. O samih spremembah vas bomo obveščali v prihodnosti.

S tem prispevkom bi vas radi opozorili na enega izmed ključnih pogojev za kandidiranje na podukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, in sicer o pridobitvi ustrezne izobrazbe.

Vsi kandidati, ki nimajo vsaj nižje poklicne izobrazbe s področja kmetijstva ali s kmetijstvom povezanih dejavnosti, lahko v primeru, da imajo po

Vnos vlog v elektronski sistem in vlaganje vlog v fizični obliki bo možno od prvega delovnega dne po izteku enaindvajsetih dni od objave javnega razpisa v Uradnem listu, nakar bo še kakšen mesec časa za sam vnos vlog.

formalni ali neformalni poti pridobljena znanja, praktične izkušnje in usposobljenosti, za ta znanja pridobijo uradni certifikat Nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK). Da pridobljeni certifikat NPK zadosti pogoju glede ustrezne izobrazbe, mora biti najmanj IV. ravni zahtevnosti s področja kmetijstva ali s kmetijstvom povezane dejavnosti. Ustrezno izobrazbo morajo mladi kmetje obvezno pridobiti pred oddajo vloge na javni razpis.

Certifikat NPK je javno veljavna listina, ki se pridobi v postopku preverjanja in potrjevanja strokovnih znanj, spretnosti in sposobnosti, določenih s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti. **Kandidati morajo v postopku pridobitve NPK dokazati to, kar so se naučili in kar znajo delati. Za kandidate pomeni NPK možnost dokazovanja skritega znanja in spretnosti (pridobljenih z delom, samoizobraževanjem, tečaji, praktičnimi izkušnjami ...) in je hkrati priznanje neformalnega in nepotrjenega znanja ter sredstvo, s katerim se kandidatom beležijo rezultati učenja skozi vse življenje.**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je registrirana za

izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij za naslednje poklicne kvalifikacije kmetijske in živilske smeri:

- živinorejec/ka,
- poljedelec/ka,
- sadjar/ka,
- vinogradnik/ca,
- zelenjadar/ica,
- izdelovalec/izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način,
- predelovalec/ka mleka na tradicionalen način,
- predelovalec/ka mesa na tradicionalen način,
- predelovalec/ka sadja na tradicionalen način.

Vse navedene Nacionalne poklicne kvalifikacije izpolnjujejo pogoj IV. ravni zahtevnosti in 4. stopnjo poklicne usposobljenosti, razen NPK izdelovalec/izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način, ki je 3. stopnja poklicne usposobljenosti in tudi ni ustrezna izobrazba za doseganje zahtev v primeru kandidiranja na razpisu Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije vsem zainteresiranim kandidatom svetujemo, naj čim prej stopijo v stik s kmetijskimi svetovalci na terenu in takoj začnejo pripravljati

Svetovalec	Telefon Elektronski naslov
KGZS Marinka Korošec	01 513 66 77 marinka.korosec@kgzs.si
KGZ Celje Andreja Žolnir	03 710 17 84 andreja.zolnir@ce.kgzs.si
KGZ Kranj Milena Črv	04 280 46 28 milena.crv@kr.kgzs.si
KGZ Ljubljana Barbara Lapuh	01 513 07 18 barbara.lapuh@lj.kgzs.si
KGZ Maribor Breda Friškovec Marija Kovačec	02 228 49 46 breda.friskovec@kmetijski-zavod.si manca.kovacec@kmetijski-zavod.si
KGZ Murska Sobota Jožica Kapun Maršik	02 539 14 22 jozica.kapun-marsik@gov.si
KGZ Nova Gorica Linda Kogoj	05 305 41 36 linda.kogoj@go.kgzs.si
KGZ Novo mesto Terezija Lavrič	07 373 05 96 cvetka.lavric@siol.net
KGZ Ptuj Slavica Strelec	02 749 36 45 slavica.strelec@kgz-ptuj.si

ti osebne zbirne mape. Osebno zbirno mapo kandidatom pomagajo pripraviti svetovalci za NPK, ki bodo pripravili tudi prijavitni obrazec in zapisnik o svetovanju, ki sta poleg europass življenjepisa in fotokopije spričevala o zaključku najmanj osnovne šole ter kopije vozniškega izpita za F kategorijo – vozniškega izpita za traktor (za NPK-je: živinorejca/ka, poljedelec/ka, sadjar/ka, vinogradnik/ca, zelenjadar/ica) obvezna sestavna dela osebne zbirne mape.

Priporočamo, da osebna

zbirna mapa vsebuje čimveč dokumentacije, s katero kandidat izkazuje po formalni ali neformalni poti pridobljena znanja za opravljanje določenega poklica. Kandidatom zato svetujemo, da začnejo zbirati in pripravljati vsa potrjena izobraževanja, morebitne reference, da opišejo in tudi s fotografijami dokumentirajo vsa praktična pridobljena znanja ter delovne izkušnje s področja, za katerega želijo pridobiti NPK.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije bo za vse kan-

didate, ki se bodo najkasneje do 30. junija 2016 prijavili (poslali osebno zbirno mapo) v postopek preverjanja in potrjevanja NPK, pravočasno (predvidoma v sredi julija) razpisala in izvedla komisije za potrjevanje in preverjanje znanj, tako da bodo kandidati lahko imeli ob ustreznih znanjih in dokazilih še pred zaprtjem razpisa zeleni certifikat NPK. Vabimo vse zainteresirane, ki nimate ustrezne izobrazbe, da čimprej stopite v stik z lokalnimi kmetijskimi sveto-

valci na vašem območju, ki vas bodo usmerili in vam pomagali, da boste lahko še pravočasno pridobili certifikat NPK. Za vse dodatne informacije in pojasnila se lahko obrnete tudi na zbornični urad Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ali na svetovalce za NPK na vseh osmih KGZS – kmetijsko-gozdarskih zavodih po Sloveniji. Kontaktni podatki vseh svetovalcev za NPK pa so objavljeni tudi na spletni strani KGZS.

» MARINKA KOROŠEC
» JOŽE OČKO

Učinkovito svetovanje tudi v prihodnje

Poteka razprava o organiziranosti javne službe kmetijskega svetovanja po letu 2017

Pravne podlage za delovanje javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) dajeta Zakon o kmetijstvu (Zkme) in Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Po letu 2017 se izteka večkrat podaljšano prehodno obdobje, ki določa izvajalca javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS). V 181. členu ZKme-1 je tako sedaj navedeno, da do ustanovitve ali izbire izvajalca javnih služb iz tega zakona, vendar najdlje do 31. decembra 2017, opravljajo naloge javnih služb iz tega zakona dosedanj izvajalci javnih služb, če izpolnjujejo pogoje iz ZKme-1.

Ker je čas, ko se bo treba pripraviti na nov sistem, kratek in ker je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odprl razpravo o delovanju JSKS, smo na KGZS že začeli izvajati posamezne aktivnosti. Vodstvo KGZS in kmetijsko-gozdarskih zavodov se je 1. septembra lani na to temo pogovarjalo z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanom

Židanom. Rezultat tega razgovora je bil, da KGZS pripravi stališča, kako želi imeti organizirano JSKS v bodoče, in hkrati so določili časovni okvir.

STALIŠČA UPRAVNEGA ODBORA KGZS

Osnovno stališče Upravnega odbora KGZS je, da kmetijska svetovalna služba ohrani sedanjo organiziranost, kar pomeni organiziranost znotraj KGZS v oddelkih za kmetijsko svetovanje pri osmih zavodih ter v okviru zborničnega urada na Sektorju za kmetijstvo in gozdarstvo. Zakonodajna rešitev mora omogočati, da se njena sedanja organiziranost na podlagi začasne zakonske rešitve uzakoni kot končna ureditev z določenimi popravki, ki se nanašajo na KGZS kot drugo osebo javnega prava za izvajanje določenih nalog te službe. Služba mora ohraniti celovitost svetovanja, kot ga izvaja danes. To pomeni, da se iz celotnega koncepta svetovanja ne izloča posameznih področij

svetovanja. Ob ustrezni reorganizaciji in prilagoditvi dejanskim potrebam je služba sposobna opravljati vse naloge kmetijskega svetovanja na vseh področjih in ravneh znotraj KGZS (od posredovanja osnovnih informacij kmetom do visoko strokovnih specialnih svetovanj na različnih strokovnih področjih). Za ta namen mora služba poskrbeti s preoblikovanjem obstoječih kadrov. Predlagamo uporabo ukrepa usposabljanje svetovalcev, ki je na voljo v PRP RS 2014–2020. Službi je treba omogočiti razvoj z dopolnjevanjem izkušenih kadrov z novimi

(mlajšimi) kadri.

UO KGZS je tudi sprejel stališče, da se naloge za kmete ne smejo krčiti, saj kmetje ekonomsko niso v stanju poleg obstoječih stroškov proizvodnje plačevati polne cene svetovalnih storitev. Ker je slovensko kmetijstvo razpršeno in zelo raznoliko, je nujno, da služba zadrži razpršenost po celotnem območju Slovenije, ker lahko le tako uspešno opravlja naloge (dostop do vsakega kmeta, hitro in učinkovito izvajanje nalog, npr. ocena stanja na terenu...). Za uresničitev cilja – pokrivanje vseh nalog – je nujno, da se služba številčno ohrani, s tem

SPREJETI SKLEPI NA 19. REDNI SEJI UPRAVNEGA ODBORA KGZS 1. OKTOBRA 2015 NA TEMO ORGANIZACIJE JSKS PO PRETEKU PREHODNEGA OBDOBJA

Upravni odbor KGZS trdno vztraja na stališču, da je javna služba kmetijskega svetovanja tudi v prihodnje organizirana kot del zborničnega sistema na kmetijsko-gozdarskih zavodih in zborničnem uradu na Sektorju za kmetijstvo in gozdarstvo.

da se seveda ustrezno prilagodi potrebam na terenu in ciljem razvoja slovenskega kmetijstva. Predlagamo, da se obstoječi sistem kadrovsko in finančno okrepi, saj ostaja število zaposlenih v JSKS nespremenjeno v primerjavi z drugimi službami istega ministrstva od ustanovitve leta 1990 dalje oziroma se od leta 2012, ko je stopil v veljavo Zakon o uravnoteženju javnih financ, celo krči. Nadaljnja racionalizacije v smeri krčenja finančnih sredstev oziroma krčenja števila svetovalcev je nedopustna. UO KGZS tudi ugotavlja, da je potrebno financiranje iz proračuna izvajati tako, da se ohrani koncept brezplačnih svetovalnih storitev za uporabnike. Zaradi racionalizacije je postopkov je predlagan tudi sprejem dveh letnih oziroma večletnih programov dela javne kmetijske svetovalne službe.

RAZPRAVA MED KMETIJSKIMI SODELAVCI

Od septembra 2015 dalje je znotraj sistema KGZS potekala javna razprava na temo organiziranosti javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) po preteku prehodnega obdobja. Razprava je potekala na vseh osmih kmetijsko-gozdarskih zavodih z vključenimi 254 svetovalci in vsemi direktorji zavodov. Kot rezultat teh razprav je nastal dokument »Organiziranost javne službe kmetijskega svetovanja v okviru KGZS po preteku prehodnega obdobja«. Njegovo besedilo je v celoti objavljeno na spletni strani KGZS (<http://www.kgzs.si/GV/Aktualno/Organiziranost-javne-sluzbe-kmetijskega-svetovanja.aspx>).

Kmetijski svetovalci menimo, da mora biti javna služba kmetijskega svetovanja tudi v bodoče organizirana v KGZS in sicer v oddelkih za kme-

O prihodnosti javne službe kmetijskega svetovanja so razpravljali že novembra lani na okrogli mizi v okviru posveta JSKS v Laškem.

tijsko svetovanje pri kmetijsko-gozdarskih zavodih Celje, Ljubljana, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto in Ptuj ter v okviru zborničnega urada na Sektorju za kmetijstvo in gozdarstvo, saj tako nudi kmetom celovito in enotno storitev. Služba je danes močno povezana z mnogoterimi službami znotraj kmetijsko-gozdarskih zavodov (laboratoriji – enološki, pedološki, organoleptični, osemenjevalni centri, sadjarskimi, trsničarskimi in oljgarskimi centri, projektnimi oddelki, oddelki za živinorejo, računovodskimi in knjigovodskimi storitvami, vodenjem FADN in oddelki za varstvo rastlin), kar pogojuje kakovost svetovanja. Služba mora biti blizu porabnikom, da razume delovanje lokalnega okolja. Če služba ohrani sedanjo organiziranost v okviru KGZS, ohranja tudi celovitost svetovanja, zato služba lahko sledi potrebam uporabnikov, kmet/uporabnik storitev pa dobi vse potrebne splošne in specializirane nasvete na enem mestu. Obstaja obojestranski pretok informacij in odzivnost na reševanje problemov je večja. Svetovalci menijo, da se uzakoni izvajanje

službe kot novit sistem z vsemi dosedanjimi izvajalci (KGZS in KGZS KGZ), upoštevajoč, da javna služba zaradi zagotavljanja istovrstne storitve potrebuje strokovno vodenje in koordinacijo izvedbe javnega programa.

Ker se je slovensko kmetijstvo od vzpostavitve službe v letu 1990 do danes zelo spremenilo, bo kljub stalnemu prilagajanju službe na te spremembe nujno treba opraviti analizo potreb po svetovanju, in sicer po vrsti in potrebnem obsegu specialnih znanj glede na potrebe kmetov na svetovalnih območjih zaradi morebitne prilagoditve števila in vrste terenskih

svetovalcev, svetovalcev specialistov in skupnih specialistov.

V dokumentu opisujemo vrsto sprememb, ki službo naredijo bolj učinkovito in so namenjene kmetom, uporabnikom naših storitev ter izhajajo iz dosedanjih izkušenj, vsekakor pa bo odločujoča zadostna višina financiranja s strani države. Svetovalci morajo svoj čas porabiti za svetovanje kmetom in ne za različne od druge plačane aktivnosti, ki jih sedaj morajo opravljati, da sistem v dobro kmetom sploh lahko vzdržujemo.

» ANTON JAGODIČ

VABIMO

Vse tiste, ki se ukvarjate ali bi se želeli ukvarjati s **konopljo za prehrabne in neprehrabne namene**, vabimo na srečanje Združenja za konopljo, ki bo v **ponedeljek, 6. junija, ob 11. uri v prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Gospodinjna ulica 6, Ljubljana**. Na prvi skupščini bomo združili sedanje izkušnje pridelovalcev (ekoloških kmetov), predelovalcev in prodajalcev konoplje, izvolili organe združenja in predstavili program dela.

Vljudno vabljeni!

Več informacij o skupščini oziroma združenju lahko dobite pri: blanka.denko@gmail.com, anton.moze@amis.net, bozidar.resnik@gmail.com, maja.klemencokan@ce.kgzs.si in na tel.št. 040 838 835.

Za boljše in trdnejše povezovanje

Na področju priraje mleka vzpostavljen nov panožni krožek z mladimi kmeti

Delo z mladimi kmeti je ena izmed prednostnih nalog dela javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2016. Zavedamo se, da mladi kmetje potrebujejo drugačno svetovanje in so bolj zahtevni. Temu želimo slediti tudi pri tehnološkem svetovanju, zato ustanovljamo panožne krožke mladih gospodarjev. Tako bodo naši svetovalci specialisti delali v manjših skupinah z mladimi kmeti in skupaj z njimi iskali rešitve pri tehnoloških in ekonomskih vprašanjih na kmetijah.

V Sloveniji na kmetijskih gospodarstvih opažamo visoko starost gospodarjev kmetij. Po podatkih je le okoli 4 % mladih, ki gospodarijo na kmetijah, mlajših od 35 let, kar 35 % pa jih je starejših od 65 let. Dohodek v kmetijstvu in narava dela, ki jo določa panoga, sta poleg naravnih danosti in posestne strukture dejavnika, ki najznačilneje vplivata na odločitev mladih o vzpostavitvi kmetije in opravljanju kmetijske dejavnosti. Problem predstavljata tudi razdrobljenost kmetijskih površin in majhna posestna struktura, ki onemogočata intenzivnost proizvodnje,

povečujeta stroške pridelave in zmanjšujeta konkurenčnost kmetijstva v primerjavi s pridelavo v drugih državah članicah EU. Ker si v Sloveniji želimo, da se čim več mladih kljub zgoraj navedenim dejavnikom odloči za kmetovanje in pridelavo slovenske hrane ter ohranitev slovenskega podeželja, smo z letom 2016 v okviru javne službe kmetijskega svetovanja pričeli tudi z eno izmed oblik metod dela na področju kmetijskega svetovanja – vzpostavitev panožnih krožkov z mladimi kmeti.

KAKO BO DELOVAL KROŽEK

V marcu 2016 je bil vzpostavljen prvi panožni krožek z mladimi, ki se ukvarjajo s priraje mleka na območju Šmarij pri Jelšah. Krožek šteje deset članov, strokovno pa ga vodi Tadej Virk, mag. kmetijstva, specialist za živinorejo na Kmetijsko gozdarskem zavodu Celje.

Program dela panožnih krožkov bodo pripravili mladi kmetje sami skupaj z vodjo. Delo bo slonelo na odprti in pošteti izmenjava izkušenj, intenzivnem delu s podatki kmetij in cilji, preglednem poročilu re-

Svetovalci specialisti bodo delali v manjših skupinah z mladimi kmeti.

zultatov, primerjavi kazalnikov, delu s konkretnimi cilji kmetije ter jasni vidni koristi.

Cilj delovanja krožka je predvsem analizirati trenutno stanje, spoznavanje potrebnih ukrepov za bodočnost, izboljšanje proizvodnje, izboljšanje rentabilnosti in delovne učinkovitosti, izkoristiti produkcijske zmogljivosti in izkoristiti potencialne znižanja stroškov ter izboljšanja konkurenčnosti. Ker delo z mladimi kmeti vse bolj postaja prioriteta dela javne službe kmetijskega svetovanja, je cilj, da se tovrstnih krožkov vzpostavi čim

več, predvsem pa je želja, da se tovrstna metoda dela z mladimi kmeti vpelje tudi na ostale kmetijske panoge. Cilj KGZS je, da člani krožkov optimizirajo tehnologijo na kmetijah in premišljeno rastejo v proizvodnji. S tovrstnim načinom dela želimo, da bi mlade usmerili k boljšemu in trdnejšemu povezovanju ter krepitvi znanja, kar posledično doprinese tudi k pozitivnim ekonomskim učinkom na kmetiji.

» ALBERTA ZORKO,

» JOŽE OČKO

» FOTO: TOMO JESENIČNIK

Modrikasti jezik še vedno grozi

Končano je obdobje brez aktivnosti vektorjev, torej krvosesnih mušic iz rodu Culicoides, ki so prenašalci virusa bolezni modrikastega jezika.

Virus bolezni se po naravni poti ne prenaša neposredno z živali na žival. Virus med živalmi prenašajo omenjene krvose mušice, ki jim pravimo tudi

vektorji. Te mušice niso komarji, nekoliko pa na jih spominjajo, le da so manjše in bolj čokate. Praktično jih opazimo in prepoznamo ob večerih, ko nas

obletavajo. Kadar krvosesa mušica zagriže v okuženo žival, se virus prenese v mušico skupaj z vsesano krvjo, virus se namnoži v mušici. Največja populaci-

ja vektorja, mušic Culicoides, se pojavlja pozno poleti in jeseni, zato je v tem obdobju bolezen modrikastega jezika najbolj prisotna. Verjetnosti mehan-

NASVETI

skega prenosa virusa med posameznimi čredami živali ter znotraj same črede zaradi slabe higienske prakse ni mogoče izključiti.

Po inkubacijskem času, to je času od okužbe do pojava prvih kliničnih znakov, ki po navadi traja 5 do 10 dni, se lahko pojavi vročina med 40,5 °C in 41 °C. Po približno 48 urah se lahko pojavi izcedek iz nosu in slinjenje, pordel smrček in očesne veznice. Kasneje slina postane penasta, pojavijo se razjede po smrčku in ustni votlini, včasih tudi po vimenu. Opazna je oteklina sluznica ustnic, dlesni brez zobe plošče in jezika. Živali se težko gibajo zaradi prizadetosti gibalnega aparata (parakeljne usnjice, vnetje svitka). Močno je lahko prizadeta tudi reprodukcijska sposobnost plemenic (pregonitve, zvriganja, nevitalne oz. mrtvorjene živali). Stopnja obolenosti in smrtnosti je odvisna od serotipa povzročitelja.

NOVOSTI PRI PREMIIH ŽIVALI

Premiki živali z območij z omejitvami na prosta območja so sedaj možni le, če so bile živali predhodno cepljene. Cepljenje proti BT je najučinkovitejši ukrep za preprečevanje in nadzor BT. Prav tako ob pojavu bolezni v državi in določitvi območij z omejitvami omogoča ugodnejše pogoje za trgovanje. Proti bolezni modrikastega jezika je treba cepiti vse govedo in drobnico, ki se odpemlje z območja z omejitvami na prosta območja v Republiki Sloveniji ali v drugih državah

Virus med živalmi prenašajo krvose mušice, ki jim pravimo tudi vektorji (Vir: <http://www.diptera.info/>).

EU, razen če so živali namenjene za takojšnji zakol. Cepljenja morajo biti opravljena v skladu z navodili proizvajalca ter v skladu s predpisi o cepljenju. Stroški cepljenja bremenijo imetnika v celoti.

Premiki živali, namenjenih za plemo in proizvodnjo, so dovoljeni pod naslednjimi pogoji:

- živali so zaščitene pred napadi vektorjev in
- so bile živali cepljene
 - vsaj 60 dni pred odpremo,
 - so bile živali cepljene vsaj pred časom, ki po navodilih proizvajalca zagotavlja imunost in so bili na živalih opravljeni tudi predpisani testi,
 - so bile živali ponovno cepljene ali
 - so bile v obdobju brez aktivnosti vektorjev vsaj 60 dni pred cepljenjem in je po cepljenju pretekel vsaj čas, ki po navodilih proizvajalca zagotavlja nastanek imunosti ali
- so živali naravno imune, kar

se dokazuje s predpisanimi testi.

NAČIN IN ROKI ZA IZVEDBO CEPLJENJA

Cepljenje se izvaja pri govedu, drobnici v rokih, določenih v navodilih proizvajalca. V Republiki Sloveniji je trenutno razpoložljivo cepivo za cepljenje proti BTV 4 BTVPUR ALSap 4 proizvajalca Merial, Francija (navodilo proizvajalca). Cepijo se lahko le zdrave živali.

OVCE: Ena doza v starosti več kot 1 mesec (če živali izvirajo od cepljenih živali, se cepljenje izvede v starosti 2,5 meseca ali več).

GOVEDO: Prva doza v starosti več kot 1 mesec (če živali izvirajo od cepljenih živali, se prvo cepljenje izvede v starosti 2,5 meseca ali več), druga doza čez 3 tedne.

OBNOVITVENO CEPLJENJE

Obnovitveno cepljenje se izvaja vsako leto. Za obnovitveno cepljenje je, ne glede na kategorijo živali, potrebna le ena doza. Premik živali je mogoč takoj po cepljenju.

Glede na zgoraj navedene pogoje so premiki živali po opravljenem cepljenju:

- Premiki živali na prosta območja v republiki Sloveniji (za RS velja derogacija pri premikih), in sicer:
 - dovoljeni so premiki živali starejših od 30 dni, če so bile cepljene in če je od cepljenja zadnje doze minilo vsaj 10 dni,
 - prav tako so dovoljeni

premiki živali mlajših od 75 dni, če izvirajo od mater, ki so bile cepljene proti bolezni modrikastega jezika.

PREMIKI NA PROSTA OBMOČJA V DRUGIH DČ:

- ko preteče 60 dni od zaključenega cepljenja,
- so bile živali cepljene vsaj pred časom, ki po navodilih proizvajalca zagotavlja imunost, in so bili na živalih opravljeni predpisani testi,
- so bile v obdobju brez aktivnosti vektorjev vsaj 60 dni pred cepljenjem in je po cepljenju pretekel vsaj čas, ki po navodilih proizvajalca zagotavlja imunost,
- so živali naravno imune, kar se dokazuje s predpisanimi testi.

Poudariti je treba, da omejitve glede premikov veljajo tako za premike doveznih živali z območja z omejitvami na prosto območje v Sloveniji, kot tudi za premike živali, ki so namenjene v drugo državo članico.

POGOJI PREMIIKOV ŽIVALI ZA ZAKOL

Premiki doveznih živali, ki so namenjene takojšnemu zakolu, so dovoljeni pod naslednjimi pogoji:

- na kmetijskem gospodarstvu v 30 dneh pred odpremo v zakol ni bilo potrjenih primerov BT,
- pod veterinarskim nadzorom so vsa kmetijska gospodarstva, ki so registrirana in imajo določenega koncesionarja za zagotavljanje najmanjšega obsega zdravstve-

Vse informacije in zakonodajna določila, ki opredeljujejo bolezen modrikastega jezika, so imetnikom živali dostopne na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.
http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_zivali/bolezni/bolezni_modrikastega_jezika_nova/

- nega varstva živali,
- OU Uprave morajo obvestiti klavnice v Sloveniji, da morajo biti živali, ki prihajajo, zaklane v roku 24 ur od prišetja v klavnico,
 - če gre za pošiljke živali za zakol v drugi državi članici, mora imetnik živali pošiljko najaviti vsaj 48 ur pred nameravano odpremo na pristojni OU Uprave.

Za zakol živali z območij z omejitvami zaradi BT lahko posamezna država članica določi posebne klavnice. Če bo katera država te klavnice določila, bo seznam objavljen na spletni strani OU Uprave.

UPOŠTEVANJE PRAVIL PRI PROMETU S SEMENOM, JAJČNIMI CELICAMI IN ZARODKI

Promet s semenom, jajčnimi celicami in zarodki, ki izvirajo od dovzetnih živali z območja z omejitvami, je možen le, če je seme odvzeto živalim darovalkam vsaj 60 dni pred vzpostavitvijo območja z omejitvami ali če so na živalih opravljene predpisane preiskave.

UPOŠTEVANJE DODATNIH POGOJEV V ZVEZI S TRANZITOM

Vsak premik dovzetnih živali z območja z omejitvami se lahko opravi le z očiščenim in dezinficiranim prevoznim sredstvom, ki ga mora na kraju natovarjanja dodatno tretirati z odobrenim insekticidom/repelentom pooblaščen organizacija za izvajanje DDD.

PREMIKI ŽIVALI ZNOTRAJ ISTEGA OBMOČJA Z OMEJITVAMI

Premiki vseh kategorij dovzetnih živali znotraj istega območja z omejitvami, kjer kroži isti serotip virusa, so dovoljeni, če na dan premika živali ne kažejo kliničnih znakov bolezni.

PRIPOROČILA IMETNIKOM ŽIVALI

Imetnike živali pozivamo, da so pozorni na prisotnost kliničnih znakov pri živalih, predvsem v primeru nakupa novih živali. Imetnik živali mora vsak sum, da se je bolezen pojavila v reji, takoj sporočiti najbližji veterinarski organizaciji.

Tudi vnetje vek in povečano solzenje sta dva izmed prepoznavnih znakov okužbe z virusom bolezni modrikastega jezika (vir: <http://www.bovillus.com/>).

Rejce opozarjamo, da upoštevajo biovarnostne ukrepe in so pozorni na izvor živali. Trgovanje z živalmi na območjih z omejitvami se lahko izvaja le v skladu z zgoraj navedenimi določili.

Ukrepi na območju z omejitva-

mi ostanejo v veljavi vsaj dve leti po zadnjem ugotovljenem primeru BT. Na območju Republike Slovenije, ki ni vključeno v območje z omejitvami, za premike živali ni omejitev v zvezi z boleznijo modrikastega jezika.

» ALBERTA ZORKO

Preprečiti je bolje kot zdraviti

S strani Evropske Unije so sprejeta in potrjena nova zakonodajna določila, vezana na zdravje gojenih in divjih živali, zarodnega materiala, proizvodov živalskega izvora, živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, prevozna sredstva, opremo, vse druge načine prenosa okužb ter material, s katerim se širijo ali lahko širijo prenosljive bolezni živali.

V Uradnem listu Evropske unije je bila 31. marca 2016 objavljena Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali. Uredba je začela veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu

EU. Za države članice velja prehodno obdobje, in sicer je določila Uredbe potrebno uporabljati od 21. aprila 2021.

Evropska komisija je v letu 2004 začela z celovitim pregledom rezultatov ukrepov EU z zdravstvenim varstvom živali in možnostmi usmeritev v pri-

hodnosti. Glavni elementi obstoječe politike so bili oblikovani in določeni med letoma 1988 in 1995, ko je EU sestavljalo le 12 držav članic. V času celovite obravnave so se pojavili številni izzivi, kot so nove bolezni, medtem ko so določene bolezni, kot npr. slinavka in parkljevka, mo-

drikasti jezik, s katerim se sedaj srečujemo tudi v Sloveniji, in aviarna influenza privedle do novih spoznanj oziroma izizivov, da je tveganje za javno zdravje, zdravje živali in rastlin še vedno zelo resno.

EU uredba Evropskega parlamenta in Sveta o prenosljivih

NASVETI

boleznih in zdravju živali predstavlja enega ključnih rezultatov Strategije o zdravju živali 2007–2013 (Preprečiti je bolje kot zdraviti), ki je bila na evropski ravni sprejeta leta 2008 in v kateri se je pokazala potreba po posodobitvi in poenotenju obstoječe zakonodaje s področja zdravja živali, saj je bilo ugotovljeno, da so nekateri zakonodajni akti zastareli, večkrat dopolnjeni in nekonsistentni z novjšimi predpisi. Sprejeta uredba predvideva tudi podzakonske predpise (delegirane ali izvedbene akte), ki bodo natančneje opredelili pravila za izvajanje posameznih postopkov. Rok za potrditev le-teh pa je najkasneje 24 mesecev pred začetkom uporabe uredbe.

KAJ PRINAŠA UREDBA

Namen uredbe je zagotavljanje zdravja živali s poudarkom na preprečevanju pojavljanja bolezni živali, zgodnje obveščanje, biovarnost na gospodarstvih in ozaveščanje, zmanjševanje vpliva bolezni živali na zdravje ljudi in živali, na dobrobit živali in gospodarstvo ter omogočanje nemotenega delovanja notranjega trga z živimi živalmi in proizvodi. Opredeljene so tudi vloge in odgovornosti vseh deležnikov, ki sodelujejo pri zagotavljanju zdravja živali – od rejcev, delavcev z živalmi do veterinarjev in ostalih.

Del zakonodajnega svežnja naj bi prinašal sodobnejši pristop k varovanju zdravja rastlin, živali in ljudi, pri tem pa določal nadzorna orodja za za-

gotovitev, da se pravila, ki naj bi usmerjala delovanje prehranske verige, tudi spoštujejo. Poudarek je na zagotavljanju zgodnjega odkrivanja in hitrega ukrepanja ob pojavu posebno nevarnih in porajajočih se bolezni, ki so vse pogostejše v EU prostoru. Pomankljivosti obstoječe zakonodaje so se pokazala tudi v tem, da ni bilo določena poudarka na samem preprečevanju bolezni, predvsem ni bila nikjer upoštevana potreba po izvajanju ukrepov biološke varnosti. Nastajale so tudi specifične težave pri zagotavljanju trgovine z živimi živalmi znotraj EU.

Glede na navedeno lahko v prehodnem obdobju predvidimo spremembe zakonodajnih pravil, vezanih na zdrav-

je živali. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije bo tudi v prihodnje nadaljevala s svojimi aktivnostmi glede podajanja predlogov in mnenj na zakonodajne akte, tako nacionalne kot akte EU. S pravočasnim obveščanjem nosilcev dejavnosti o spremembah zakonodajnih določil in izvajanjem le-teh v praksi pa želimo tudi v prihodnje zagotoviti ustrezen način kmetovanja, predvsem v ekonomsko vzdržnem obsegu finančnih sredstev, ki bremenijo rejce.

Podrobnejša vsebina uredbe je dostopna na povezavi: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.084.01.0001.01.SLV&toc=OJ:L:2016:084:TOC

» ALBERTA ZORKO

PRIHAJA POLETJE

DARILO!

T4

KLIMATSKA NAPRAVA

AKCIJA VELJA ZA OMEJENO ŠTEVILO MODELOV NA ZALOGI!

T5

TD5

ALI DODATNI POPUST DO 1.830 EUR

DDV JE VKLJUČEN V CENO. FOTOGRAFIJE SO SIMBOLIČNE

9. NOČNI DEMO TRAKTOR FORUM

18. JUNIJ ob 18. uri
Kmetija **KORENJAK**
Dramlje pri Celju

ITRO, d.o.o., PE Štore
Tel. (03) 780 57 12 (14, 15)

EURO
GLOBTRADE

www.responsibleagriculture.com

www.newholland.si

Rok za oddajo poročila se bliža

Vsi, ki ste postali mladi prevzemniki kmetij v letu 2011 in 2012, morate na Agencijo poslati poročilo o opravljenem delu.

Mladim prevzemnikom, ki so prejeli sredstva na podlagi četrtega javnega razpisa za ukrep 112 - Pomoč mladim prevzemnikom kmetij v letu 2011 in 2012, se izteka petletno obdobje od prejema sredstev. Nekateri mladi prevzemniki so od Agencije že prejeli pozive, kjer je navedeno, da morajo v roku iz poziva na Agencijo poslati obrazec »PRP 10 - Poročilo o opravljenem delu ob koncu petletnega obdobja za ukrep 112« in mu priložiti vsa zahtevana dokazila. Obrazec za poročanje najdete na povezavi http://www.arskrp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/1328/6229/. Pozive bodo prejeli tudi vsi ostali mladi prevzemniki glede na datum odobritve vloge.

EU predpisi določajo, da mora Agencija vsakega mladega prevzemnika administrativno preveriti, ali izpolnjuje zahteve iz odločbe, po potrebi pa opraviti pregled kmetije na kraju samem. Zato bodo vse mlade prevzemnike pred potekom petletnega obdobja na podlagi predhodnega dogovora obiskali kmetijski svetovalci in svetovali, kaj morajo na kmetiji še opraviti, da bodo zadostili zahtevam iz pravice do sredstev.

Pomembni roki, ki jih morajo mladi prevzemniki upoštevati, da bodo prejeta sredstva tudi obdržali

Mladi prevzemnik mora izpolnjen obrazec v 15 dneh od vročitve poziva poslati na Agencijo. **Če do tega datuma še nima izpolnjenih vseh**

razvojnih ciljev, mora kljub temu poslati izpolnjen obrazec PRP 10 in navesti, kdaj bodo izpolnili še preostale razvojne cilje. Takoj ko izpolni še preostale razvojne cilje, mora poslati na Agencijo še dokazila zanje (kot dopolnitev poročila o opravljenem delu). Vsi razvojni cilji morajo biti izpolnjeni najkasneje 60 dni pred potekom petletnega obdobja. To je tudi zadnji dan za pošiljanje dokazil (tudi za pošiljanje dodatnih dokazil) na Agencijo. Prošnjo za spremembo razvojnih ciljev v poslovnem načrtu pa lahko mladi prevzemnik pošlje najkasneje 75 dni pred potekom petletnega obdobja.

KLJUČNE ZAHTEVE, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI KMETIJA MLADEGA PREVZEMNIKA OB KONCU PETLETNEGA OBDOBJA

Mladi prevzemnik mora:

- ostati nosilec in lastnik kmetijskega gospodarstva;
- ohraniti obseg kmetijskih površin oziroma število GVŽ oziroma število če-

beljih družin, s katerimi je vstopil v ukrep, in ne sme zmanjševati obsega kmetijskih površin v uporabi oziroma obsega staleža rejnih živali za več kot 10 %;

- spremljati gospodarjenje na kmetiji po metodologiji FADN (oz. enostavnega ali dvostavnega knjigovodstva) ter vsako leto do 31. marca poročati o doseženih ekonomskih ciljih;
- ostati zavarovan iz kmetijske dejavnosti, če je uveljavljal točke na razpisu;
- izvesti agromelioracijska dela, če jih je načrtoval v poslovnem načrtu, ker je na podlagi tega uveljavljal točke na razpisu;
- v petih letih od izdaje odločbe izpolniti vse razvojne cilje, ki jih je navedel v načrtu razvoja kmetije.

V realiziranem poslovnem načrtu nakup mehanizacije in strojne opreme ne smeta predstavljati več kot 40 % skupne vrednosti doseženih razvojnih ciljev. Vrednost nakupa kmetijskih zemljišč ne sme predsta-

vljati več kot 10 % skupne vrednosti doseženih ciljev, strošek agromelioracijskih del pa ne sme preseči 5000 evrov na hektar.

Vsi realizirani razvojni cilji morajo biti glede na vrsto naložbe dokumentirani z računi, gradbenim dovoljenjem, uporabnim dovoljenjem itd. Stroški se upoštevajo na podlagi računov, dokazil o plačilu in dokaznih sredstev, ki se glasijo na ime upravičenca. Računi in vsa dokazila morajo biti v slovenskem jeziku. V izjemnih primerih, kadar ni ustreznih dokazil o nastalih stroških, se lahko priloži tudi cenitveno poročilo objekta oziroma mehanizacije. Pri agromelioracijah se prizna lastno delo do 30 % vrednosti investicije (70 % pa mora mladi prevzemnik dokazati z računi). Za lastno delo mora priložiti popis izvedenih del, potrjen od specialista za živinorejo ali gradbenega nadzornika.

Mladi prevzemnik mora izpolnjevati tudi zahteve navzkrižne skladnosti.

»BARBARA TRUNKELJ

ZA POMOČ SE OBRNITE NA KGZS

Mladim prevzemniki, ki ste prejeli sredstva na četrtem javnem razpisu ukrepa 112 - pomoč mladim prevzemnikom kmetij, svetujemo, da čim preje preverite, ali izpolnjujete zgoraj navedene zahteve. Ne čakajte na poziv Agencije. Predvsem dobro preračunajte, kako vam je uspelo vsebinsko in vrednostno realizirati razvojne cilje iz poslovnega načrta in ali imate o tem arhivirana vsa ustrezna dokazila. Pazite tudi, da v realiziranem poslovnem načrtu ne boste presegle maksimalne vrednosti dovoljenih deležev za nakup kmetijske mehanizacije, strojev (40 %) in kmetijskih zemljišč (10 %) v skupni vrednosti vseh doseženih ciljev, ker bo Agencija tudi to preverila. Če boste naleteli na težave pri pripravi poročila ali pa želeli preveriti, če ste obrazec »PRP-10 Poročilo o opravljenem delu« pravilno izpolnili, se čim preje obrnite na info točko KGZS, ki jih objavljamo v naslednjem članku.

Kako izbrati pravi razpis

Po nasvet in pomoč za pripravo investicijske vloge na KGZS

Izvajanje investicijskih razpisov iz naslova Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020 (PRP 2014-2020) je v polnem teku. Za informacije, kateri razpis bi bil za razvoj vaše kmetije najbolj primeren in za pomoč pri pripravi vloge na razpis, se obrnite na Javno službo kmetijskega svetovanja pri KGZS.

Od začetka tega programskega obdobja je bilo do sedaj od skupne vrednosti investicijskih sredstev v višini 413 milijonov evrov razpisanih že 10,3% razpoložljivih sredstev.

Odrpta sta še naslednja javna razpisa:

- Javni razpis za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov (rok za oddajo vloge 1.6.2016) in
- Javni razpis za operacijo Ureditve gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov iz PRP 2014-2020 (rok do porabe sredstev).

Upravičenci so lahko glede na zahteve razpisa kmetije, agrarne skupnosti, samostojni podjetniki posamezniki, javni zavodi in podjetja.

NOVOST V RAZPISIH

Pomembna novost v razpisih PRP 2014-2020 so Merila za izbor

Operacij PRP 2014-2020, ki jih je odobril Organ upravljanja PRP 2014-2020 v posvetovanju z socialnimi partnerji in Evropsko komisijo. Z dokumentom se želi zagotoviti enako obravnavo vlagateljev, boljšo uporabo finančnih sredstev in ciljno izvajanje ukrepov okviru proračunskega obdobja 2014-2020. Pri usklajevanju meril za izbor projektov so intenzivno sodelovale tudi strokovne službe in strokovni organi KGZS.

Med merili so nekatera merila zavezujoča. To pomeni, da v kolikor je upravičenec dobil dodatne točke zaradi načrtovanega pove-

čanje števila zaposlenih, donosnosti naložbe, razvoja novih proizvodov z večjo dodano vrednostjo itd., mora to tudi uresničiti. V nasprotnem primeru je sankcioniran z vračilom prejetih sredstev skladno s Katalogom o vrstah kršitev in sankcij, ki je priloga investicijske uredbe PRP 2014-2020.

Zavezujoči so tudi cilji navedeni v vlogi in poslovnem načrtu. Pri tem morajo biti vlagatelji pri podukrepu 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva in podukrepu 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov pozorni predvsem na doseganje ciljev povezanih z izpolnitvijo proizvodnih kapacitet, o katerih morajo letno poročati še pet let po prejemu sredstev. V primeru, da proizvodne kapacitete niso realizirane najmanj v višini 80% po 3 letih od zadnjega izplačila sredstev, mora upravičenec vračati sredstva skladno s Katalogom kršitev in sankcij. Tudi to je pomembna novost pri izvajanju naložb, katere namen je, da bodo sredstva, za kar so bila namenjena, tudi uporabljena. Zato morajo upravičenci pri izvajanju investicije paziti in takoj ukrepati, kadar izvajanje naložb pomembno odstopa od poslovnega načrta in od zahtev razpisa, ki je bil podlaga za dodelitev sredstev.

STROKOVNA POMOČ, KI JO VLAGATELJEM NUDI KGZS

V okviru KGZS-kmetijsko gozdarskih zavodov (KGZ) deluje deset splošnih info točk. Delo splošnih info točk opravljajo specialisti za razvoj podeželja. Splošne info točke informirajo širšo javnost in potencialne upravičence o vseh ukrepih PRP 2014-2020 s poudarkom na tistih ukrepih, kjer se PRP sred-

TABELA 1: FINANČNI RAZREZ SREDSTEV PRP 2014-2020

Ukrepi PRP 2014-2020	VIŠINA SREDSTEV €	DELEŽ %
M1 - Prenos znanja in dejavnosti informiranja	12.500.000	1,2
Ukrep M2 - Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah	10.768.000	1,0
Ukrep M3 - Sheme kakovosti za kmetijske proizvode in živila	1.738.666	0,2
Ukrep M4 - Naložbe v osnovna sredstva	228.127.149	21,6
Ukrep M6 - Razvoj kmetij in podjetij	125.343.333	11,9
Ukrep M7 - Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih	10.000.000	0,9
Ukrep M8 - Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje	59.481.066	5,6
Ukrep M9 - Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev	2.227.950	0,2
Ukrep M10 - Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila	203.607.368	19,3
Ukrep M11 - Ekološko kmetovanje	60.200.000	5,7
Ukrep M13 - Plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami	265.933.333	25,2
Ukrep M14 - Dobrobit živali	16.368.000	1,5
Ukrep M16 - Sodelovanje	20.062.500	1,9
Ukrep M19 - Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost)	52.365.613	5,0
SKUPAJ	1.056.222.978	
INVESTICIJSKI UKREPI M4, M6, M8	412.951.548	39,1

Vir: Predstavitev ukrepov, podukrepov in operacij PRP 2014-2020 na spletni strani MKGP

**OKVIRNI TERMINSKI NAČRT OBJAVE JAVNIH RAZPISOV
PRP 2014-2020 V LETU 2016**

V tem letu ministrstvo načrtuje objavo še naslednjih investicijskih razpisov:

4.1	Javni razpis za naložbe namenjene izvajanju tehnoloških izboljšav na področju higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu ter znižanju stroškov pridelave (npr. posodobitve gospodarskih poslopjij, gradnja novih hlevov in drugih gospodarskih poslopjij, ureditev greznic in čistilnih naprav, nakup opreme in naprav v gospodarskih poslopjijih)
4.2	Javni razpis v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za velika podjetja (Non – aneks I proizvodi)
4.1	Javni razpis za prilagodite kmetijskih gospodarstev na vodovarstvenih območjih skladno z zahtevami predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja (npr. mehanizacija za plitvo obdelavo tal, škroplilnice z antidrift šobami, specialna mehanizacija za aplikacijo gnojevke v tla, z nizkimi izpusti v zrak, mobilna skladišča za gnojevko, obnova in novogradnja hlevov primernih na VVO, gnojne jame)
6.1	Javni razpis za dodelite pomoči za zagon dejavnosti za mlade kmete
4.1	Javni razpis za prilagodite na podnebne spremembe – zelenjadarstvo (npr. rastlinjaki, ureditev individualnih namakalnih sistemov ter nakup namakalne opreme, specialna kmetijska mehanizacija, mreža proti toči)
4.3	Javni razpis za agromelioracije na komasacijskih območjih
4.3	Javni razpis za izgradnjo namakalnih sistemov namenjenih več uporabnikom
4.1	Javni razpis za naložbe v prilagodite kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na hribovsko gorskih območjih (npr. nakup specialne kmetijske mehanizacije, ureditev pašnikov in obor, izvedba agromelioracij, posodobitve hlevov, zaščita čebeljih panjev, pred medvedom, ureditev trajnih nasadov, ureditev priključkov do javne infrastrukture, gnojne jame)
7	Javni razpis za izgradnjo širokopasovnega omrežja
4.1	Javni razpis za ekološko pridelavo
4.1	Javni razpis za prilagoditev reje na dobrobit živali
9	Javni razpis za dodelitev podpor za ustanovite skupin in organizacij proizvajalcev
8.6	Javni razpis za pred industrijsko predelavo lesa
8.1	Javni razpis za dodelite podpore za novo sodelovanje v shemah kakovosti
19.3	Javni razpis za izbor projektov za sodelovanje lokalnih akcijskih skupin
16	Javni razpis za dodelitev podor za projekte razvoja novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva-ukrep 16 Sodelovanje

stva dodeljujejo na podlagi razpisov. Splošne info točke so dobro seznanjene tudi z razpisi kohezijske politike in z občinskimi razpisi. Na ta način potencialni upravičenci prejmejo na enem mestu celostno informacijo o njihovih možnostih za kandidiranje na razpise politike razvoja podeželja ter na razpise re-

gionalne politike.

Dobro informiranje kmetov o ukrepih in aktualnih razpisih PRP 2014-2020 poskušamo zagotavljati tudi z vključevanjem teh informacij ob izvedbi različnih tehnoloških izobraževanj za kmete in svetovanj, ki potekajo v okviru panožnih krožkov.

Za pomoč pri odločanju kateri razpis bi bil za vas najbolj primeren in za svetovanje pri pripravi vloge, poslovnega načrta in zahtevka za ter za svetovanje ob izvajanju naložbe se obrnite na info točke, ki delujejo v okviru KGZS-zavodov:

Mojca Vavken	KGZS - Zavod Ljubljana, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	T:01 513 07 16 T:01 756 49 32 mojca.vavken@lj.kgzs.si
Blaška Božnar	KGZS - Zavod Kranj, Iva Slavca 1, 4000 Kranj	T: 04 280 46 33 blaska.boznar@kr.kgzs.si
Felicita Domiter	KGZS - Zavod Ptuj, Ormoška c. 28, 2250 Ptuj	T: 02 749 36 39 felicita.domiter@kgz-ptuj.si
Slavko Petovar	KGZS - Zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	T: 02 539 14 42 slavko.petovar@gov.si
Simona Hauptman	KGZS - Zavod Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor	T: 02 228 49 12 simona.hauptman@kmetijski-zavod.si
Zdenka Kramar	KGZS - Zavod Novo mesto, Šmihelska 14, 8000 Novo mesto	T: 07 373 05 74 zdenka.kramar@gov.si
Mojca Krivec	KGZS - Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje	T: 03 490 75 86 mojca.krivec@ce.kgzs.si
Darja Jeriček	KGZS - Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje	T: 02 824 69 23 darja.jericsek@ce.kgzs.si
Michaela Vidič	KGZS - Zavod Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica	T: 05 335 12 12 michaela.vidic@go.kgzs.si
Darja Zadnik	KGZS - Zavod Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica	T: 05 726 58 17 darja.zadnik@go.kgzs.si
Barbara Trunkelj	KGZS, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	T: 01 513 66 44 barbara.trunkelj@kgzs.si
GOZDARSTVO		
Andrej Andoljšek	KGZS,	T: 01 513 66 30 andrej.andoljsek@kgzs.si
Mihael Koprivnikar	Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana	T: 01 513 67 02 miha.koprivnikar@kgzs.si
Egon Rebec		T: 01 513 66 31 egon.rebec@kgzs.si

Vsebina informiran je prilagojena specifičnim potrebam različnih panog oz. kmetijskih tehnologij. Specialisti za razvoj podeželja obveščajo o možnostih kandidiranja na razpise PRP 2014-2020 potencialne vlagatelje tudi prek različnih medijev na krajevno običajen način in objavljajo številne članke in prispevke na to temo.

Kmetijsko svetovanje na področju javnih razpisov izvajamo v okviru osmih KGZ, ki imajo organizirano mrežo 63 izpostav.

Tak način organiziranja omogoča svetovalcem odlično poznavanje razmer za kmetovanje na določenem območju ter zagotavljanje kvalitetnih kmetijskih nasvetov vedno kadar jih kmetje potrebujejo. Zato svetovalci poznajo in razumejo razvojne potrebe kmetije in kmečke družine, kar je zelo pomembno, tako v času, ko se kmeti-

ja odloča za kandidiranje na razpis, kot tudi pri pripravi vloge in kasneje pri samem izvajanju projekta.

Ko kmetija načrtuje svoj nadaljnji razvoj in se investicijsko odloča, ima na razpolago svetovalni tim, sestavljen iz svetovalcev specialistov, ki poleg tehnoloških, ekonomskih in davčnih nasvetov nudijo tudi pravno svetovanje. To omogoča pripravo kvalitetnih vlog in poslovnih načrtov po meri potreb kmetije, kar je ključno pri uspešni realizaciji naložbe.

TEŽAVE PRI IZVEDBI

Na podlagi izkušenj iz PRP 2007-2013 ugotavljamo, da imajo upravičenci pogosto težave pri izvedbi vseh zahtev iz odločbe o pravici do sredstev. V praksi se velikokrat izkaže, da so kmetijski svetovalci edini, ki kmetu stojijo ob strani tudi kadar se pri izvedbi nalož-

be oz. izpolnjevanju zahtev iz odločbe pojavijo težave. Pri tem je pomembno, da se upravičenec dovolj zgodaj obrne po pomoč na lokalnega kmetijskega svetovalca ali na svetovalce specialiste s katerim skupaj poiščejo take rešitve, da bo kmetija prejela in obdržala vsa odobrena sredstva. **Pri tem bi radi poudarili, da kadar vlogo za razpis pripravi javna služba kmetijskega svetovanja, je upravičenec avtomatično deležen osebnega svetovanja pri izvedbi naložbe, pripravi zahtevka in tudi kasneje, ko mora še pet let izpolnjevati nekatere zahteve iz odločbe in razpisa (npr. doseganje načrtovanih proizvodnih kapacitet, doseganje donosnosti naložbe, ohranjanje oz. povečanje zaposlenosti itd.).**

Glede na to, da se sredstva za razvoj podeželja znižujejo in da

so hkrati zahteve razpisov vedno strožje in bolj zahtevne tako ob sami odobritvi vloge in izplačilu zahtevka kot tudi do konca petletnega obdobja, ko obveznosti upravičenca do države prenehajo, bomo na KGZS še okrepili svetovanje na področju spremljanja naložb. To pomeni, da nameravamo za upravičence, ki bodo na določenem razpisu prejeli pozitivno odločbo o pravici do sredstev izvesti izobraževanja o tem kako uspešno izvesti investicijo. Poudarek izobraževanj in osebnih svetovanj bo na temah, kako tehnično in administrativno pravilno izvesti določeno naložbo in pravilno pripraviti zahtevek, ter katere obveznosti je še potrebno izpolnjevati do konca petletnega obdobja, da bodo prejeta sredstva v celoti ostala na kmetiji.

»BARBARA TRUNKELJ

Že 27 let rasti kakovosti dobrot

Pretekli konec tedna je na Ptujju potekala tradicionalna državna razstava Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju.

V najstarejšem slovenskem mestu se je s svojimi pridelki in izdelki predstavilo okrog 650 kmetij iz Slovenije in zamejstva, ki so na ocenjevanje dala 1304 izdelke, letos prvič tudi med. Podelili so 250 bronastih, 375 srebrnih in kar 511 zlatih priznanj. Najboljšim med najboljšimi pa so podelili 75 znakov kakovosti, ki ga prejme izdelek za trikratni prejem zlatega priznanja.

Prireditev, ki se je začela v četrtek, je postregla z vso kulinarčno pestrostjo, ki so jo na slavnostni otvoritvi izpostavili tudi govorniki. Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Cvetko Zupančič** je povedal, da je ta dogodek ogro-

mnega pomena za slovensko kmetijstvo. *»Premalo razmišljamo, kaj pomeni prejem priznanja za vsako kmetico in vsakega kmeta, ki sodeluje na ocenjevanjih. Gre za osebno potrditev, pa tudi potrditev kmetije, da dobro delajo. Ogromno dela pri tem opravijo tudi kmetijske svetovalke in svetovalci, ki spodbujajo kmetije k sodelovanju in to delajo z veliko dobre volje, tudi zunaj delovnega časa,«* je povedal predsednik KGZS.

Predsednik organizacijskega odbora razstave **Peter Pribožič** pa je izpostavil, da je to *»izjemna razstava z mnogimi presežki. Smo pa premalo ponosni na to, kar imamo na slovenskem podeželju, saj mnogo dr-*

Hrana, ki ji je potekel rok uporabe, ni več primerna za uživanje.

Gre za predsodek!

Datum, ki je naveden na embalaži, se lahko napačno razume kot datum poteka in vodi k nepotrebnim odpadkom užitne hrane. Datum zagotavlja, da je hrana uporabna najmanj do navedenega roka.

Kmetje kupujejo traktorje z denarjem davkoplačevalcev.

Gre za predsodek!

Evropa namenja sredstva za varno in okolju prijaznejše kmetovanje, zato sofinancira nakup kmetijske mehanizacije. Vendar je bil v zadnjih petih letih **le vsak petnajsti traktor** sofinanciran s sredstvi davkoplačevalcev!

Finančne koristi od SKP imajo zgolj kmetje in kmetijstvo.

Gre za predsodek!

SKP koristi **tudi širšemu gospodarstvu**, saj se v kmetijstvo vložena sredstva porabijo za naložbe v kmetijsko tehniko, gradnjo gospodarskih objektov, itn – za izdelke in storitve, ki jih nudi gospodarstvo EU.

O kmetijstvu, hrani in skupni kmetijski politiki (SKP) so v javnosti številni predsodki, ki jih razblinjamo v okviru projekta *Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP*.

zakaj kupiti lokalno pridelano hrano».

Sočasno z razstavo dobrot so potekale tudi okrogle mize in predstavitve, folklorni program, v atriju minoritskega samostana je potekala kmečka tržnica ter seveda podelitve priznanj najboljšim kmetijam. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije pa je v okviru projekta **Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP** obiskovalce seznanjala s pomenom kmetijstva in skupne kmetijske politike. S tem so se obiskovalci lahko seznanili tudi ob ogledih v treh sklopov razstave, kjer so nanizani nekateri predsodki o skupni kmetijski politiki, kmetijstvu in hrani. Trije primeri so v preglednici, več pa v omenjeni razstavi.

žav v Evropski uniji nima take kulinarične pestrosti.«

»Slovensko podeželje je steber kulturne in narodove identitete in tu je izjemna vloga kmetar. Država, ki si ne zmore sama pridelati dovolj hrane za svo-

je prebivalstvo, ni prava država,« je ob odprtju razstave dejala državna sekretarka mag. **Tanja Strniša**, in nadaljevala, »da je izrednega pomena promocija lokalno pridelane hrane, ki jo izvajata KGZS in kmetijsko

ministrstvo, kar se odraža v vse večjem zavedanju potrošnikov,

» **MARJAN PAPEŽ**,
» **TATJANA VRBOŠEK**

Nagradna uganka

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 8. maja na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjska 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA. **Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si.** Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade.

Geslo prejšnje uganke je bilo VOLITVE V KGZS. Izmed prispelih odgovorov smo izžrebali pet nagrajencev: Jože Pesjak, Kamna gorica; Mojca Petek, Črnuče; Đuro Herendič, Novo mesto; Darja Stele, Radomlje; Ida Benčina, Sežana. Čestitamo!

Ko jo režeš, pečejo oči									
Priimek svetovno znanih bratov ustvarjalcev narodno-zabavne glasbe									
Pridelovalec sadja									
Sem Repko, _ _ _ _ _ mlad,									
Zdravilna rastlina, uporabna predvsem za zunanjo uporabo, in sicer za obkladke pri kožnih vnetjih po piku žuželk									
Pazi majhne otroke									
Prinašajo dež, sneg ali točo									
Zelo zgodaj rumeno cvetoča zel, najdemo jo predvsem na železniških in cestnih nasipih									
Največji polotok na Hrvaškem									
Na svetu lepše rož'ce ni, kot je ta vinska _ _ _ _									
Destilat, ki ga dobimo iz vina z najmanj 36 vol. % alkohola									
Grški basnopisec									

Zaradi tehničnih težav pri komunikaciji izjemoma objavljamo predstavitev liste Forum za kmetijstvo in podeželje SDS v tej številki.

Spoštovane članice in člani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije!
V nedeljo, 29. maja 2016, bodo volitve v organe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.
VABIMO Vas, da se jih udeležite in oddate svoj glas KANDIDATOM NAŠEGA FORUMA!

»ODLOČNO V BRAN SLOVENSKEGA KMETIJSTVA«

1. Zagotoviti ugodne ekonomske in zakonodajne pogoje za pridelavo zdrave in varne hrane.
2. Zahtevati ugodno davčno zakonodajo, primerno prihodkom v kmetijstvu in gozdarstvu.
3. Zahtevati pravično razdelitev dohodka v trgovinski verigi.
4. Ukinitev davčnih blagajn.
5. Sprejem evropsko primerljive zakonodaje na področju lovstva in gozdarstva.
6. Ustanovitev vzajemne zavarovalnice za reševanje nastalih škod v kmetijstvu in gozdarstvu.
7. Okrepitev aktivnosti na področju promocije in trženja lokalno pridelane in predelane hrane.
8. Reorganizacija javne svetovalne službe kmetijskega svetovanja.
9. Poenostavitev prijav na razpise.
10. Odpraviti vse administrativne ovire zaradi katerih je kmetijstvo nekonkurenčno.
11. Delovanje KGZS organizirati tako, da bo primerno sedanjim finančnim razmeram v kmetijstvu.
12. Pospešiti spremembe na področju nabave in trženja v kmetijstvu.
13. Uvedba nabave tako imenovane »kmečke nafte«.
14. Odškodnine za vodovarstvena območja in revizija določitve območji v naturi 2000.

NOSILCI LIST ZA ČLANE SVETA KGZS SO:

Kodrič Ivan
OE NOVA GORICA

Krek Peter
OE KRANJ

Vejnovič Jana
OE LJUBLJANA

Ilc Anton
OE KOČEVJE

Morel Jože
OE POSTOJNA

Penko Ivan
OE POSTOJNA

Štefanič Rajko
OE NOVO MESTO

Zupančič Jožef
OE BREŽICE

Golavšek Marjan
OE CELJE

Fideršek Milan
OE PTUJ

Prislan Stane
OE SLOVENJ GRADEC

Kisilak Herman
OE MURSKA SOBOTA

Delavska hranilnica d.d. Ljubljana

PONUDBA DELAVSKE HRANILNICE JE NAMENJENA KMETOVALCEM

HRANILNICA NUDI KMETOM, KI ODPREJO RAČUN ZA REDNE PRILIVE NASLEDNJE UGODNOSTI:

- najugodnejše poslovanje na slovenskem bančnem trgu, ki se kaže v najnižji ceni vseh plačilnih storitev, nekaj storitev pa je tudi brez provizij (dvigi na bankomatih ...),
- dve leti brez stroškov vodenja novo odprtega računa, potem pa je strošek 1,00 EUR za kmete in 3,00 EUR za kmetijske zadruge,
- plačevanje položnic samo 30 centov,
- plačila z bančno kartico Mastercard z odlogom plačil in možnostjo nakupa na obroke do 12 mesecev za kmete,
- MasterCard kartico prvo leto brez nadomestila, nato 10 EUR letno za kmete in 22,50 EUR za kmetijske zadruge,
- ugodne dijaške in študentske kredite za šolanje otrok kmetov, z odlogom vračanja kreditov za čas šolanja,
- ugodno 4,0% pokojninsko varčevanje v hranilnici, za kmete in njihove družinske člane,
- zelo ugodne kredite pod naslednjimi pogoji:

	Pribitek na 6-mesečni EURIBOR	Fiksna obrestna mera
kredit do 6 mesecev	-	2,80%
kredit do 12 mesecev	-	3,00%
ki kredit do 24 mesecev	2,00%	3,20%
kredit do 36 mesecev	2,20%	3,40%
kredit do 48 mesecev	2,40%	3,60%
kredit do 60 mesecev	2,60%	3,80%
kredit do 120 mesecev	2,80%	4,50%
kredit do 240 mesecev	3,00%	4,75%
kredit do 360 mesecev	3,30%	5,00%

- vse kredite brez stroškov odobritve za kmete in 10% znižanje za kmetijske zadruge od vsakokratne veljavne tarife,
- zavarovanje kreditov urejamo s hipoteko in poroštvom,
- mesečni stroški vodenja kredita za kmete so 1,50 EUR in za kmetijske zadruge 4,00 EUR.

OGLASITE SE V ENI OD NAŠIH POSLOVNIH ENOT PO SLOVENIJI !

E-mail: info@delavska-hranilnica.si
Spletni naslov: www.delavska-hranilnica.si

DAN TEHNIKE – 2016

GOSPODARJENJE S TRAVINJEM NA HRIBOVSKIH KMETIJAH

**Sobota, 18. junij 2016, s pričetkom ob 9. uri,
na kmetiji Škrjanec, v Čužnji vasi pri Trebelnem**

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, letos pripravlja že 5. prireditve Dan tehnike. V sodelovanju s strokovnjaki z Biotehniške fakultete iz Ljubljane in Kmetijskega inštituta Slovenije bo prikazana najsodobnejša kmetijska tehnika, ki se trenutno uporablja za vzdrževanje in nego hribovskih travnikov, dosejevanje travne ruše, ter košnjo in spravilo sena. Predstavljeni bodo različni načini paše govedu in drobnice, ter zaščita le teh pred zvermi. Velik poudarek bo namenjen varnemu delu na nagnjenih terenih in preprečevanju gaženja na travinju s kmetijsko tehniko in pašo živali. Na kmetiji Škrjanec bo prikazana kondenzacijska sušilnica za seno, ki je trenutno prva tega tipa v Sloveniji.

Vljudno vabljeni!

Program prireditve:

9:00–9:30

Otvoritev prireditve s kulturnim programom na kmetiji Škrjanec

Nagovor gostitelja in gostov prireditve

9:30–10:00

Predstavitve ponudbe vseh sodelujočih razstavljalcev na prireditvi

10:00–13:00

Strokovno vodeni prikazi delovanja tehnike za:

- vzdrževanje in nego hribovskih travnikov,
- dosejevanje travne ruše,
- košnjo in spravilo sena,
- pašo govedu in zaščito pred divjadjo in zvermi,
- dosuševanje sena v seniku s toplim zrakom

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto v sodelovanju s strokovnjaki Biotehniške fakultete Ljubljana in Kmetijskega inštituta Slovenije

10:00–15:00

Predstavitve proizvodno-prodajnega programa razstavljalcev na stojnicah na kmetiji Škrjanec

15:00

Zaključek prireditve

Dodatne informacije, so na voljo na tel. št.: 031 200 618 – Martin Mavsar ali na spletni strani: www.kmetijskizavod-nm.si

Velik del prireditve bo potekal na travnikih in pašnikih kmetije Škrjanec, kjer se bodo odvijali prikazi s strokovnimi komentarji. Ta del poti je urejen kolovoz. Priporočamo primerno obutev.

Prireditve bo potekala v vsakem vremenu!

**Poskrbljeno bo za hrano in primerno
osvežitev.**

Vljudno vabljeni – vstopnine ni!